National Library of Canada
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1356

Nr. 18 (1886) 1986 | NELJAPÄEVAL, 1. MAIL — THURSDAY, MAY 1 | XXXVII aastakäik

Balti Õhtu Parlamendimäel

OTTAWA („Meie Elu" kaastööliselt) — Möödunud neljapäeval, 24. aprillil toimus Ottawas Balti Liidu poolt korraldatud iga-aastane Balti Õhtu. Üritus sai algatuse Kanada Eestlaste Keskнõukogu poolt ja tänavu oli 14-nes aasta kui see vabadusvõistlusele oluline kohtumine Kanada valitsuse esindajatega leidis aset Parlamendimäel.

Neljapäeva hommikul kell 10 oli kahetunniline koosolek Balti Liidu ja välisministeeriumi esindajate vahel. Eestlaste esindajad olid EKN-i liikmed Laas Leivat, Udo Petersoo ja Mati Epner. Koosolekul arutati ÜRO allkirjade korjamise aktsiooni, Helsingi kokkuleppe järelkonverentsi, mis toimub Viinis eeloleval sügisel, ja täisajalist inimõiguste komitee asutamist parl amendi juurde. Välisministeeriumi suhtumine ÜRO aktsioonile oli positiivne. Diskuteeriti ka Balti konsulite küsimust, aga kindlat vastust selle kohta ei antud.

Samal ajal parl amendis tutvustati Eesti ja Läti aupeakonsuleid parlamendiliikme Patrick Boyer'i poolt.

Pärast lõunat Balti gruppide esindajad Laas Leivat, dr. Gunter Silins, dr. Linnards Lukss, Udo Petersoo ja Priit Aruvald pidasid pikema omavahelise koosoleku, kus analüüsiti põhjalikult hommikul toimunud kohtumist välisministeeriumis.

Samal ajal Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esimehel Juhan Simonsonil oli kohtumine USA suursaadiku Thomas Niles'iga.

Balti Õhtult Parlamendimäel. Vasakult — Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esimees J. Simonson, P. Komi, USA suursaadik T. Niles, E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Foto – A. Raudkivi

PARLAMENDIHOONES

Õhtune tegevus algas vastuvõtuga parl amendi hoonetes. Saali lävel seisid kolme rahva esindajad, Laas Leivat, dr. Gunter Silins ja Algis Pacevicius, kes tervitasid külalisi.

Külalistele kinnitati rinda vastavad rahvusvärvid ja samaaegselt korjati allkirju ÜRO aktsioonile. Kohalolevate hulgas olid praegune alamkoja spiiker John Bosley ja eelmine spiiker Lloyd Francis. Vastuvõtusaalis oli igal rahvusgrupil oma näitus rahva kultuuripärandist — eestlastel nukud rahvarõivastes, lätlastel kullassepakäsitööd ja leedulastel merevaik.

Sealt siirduti edasi söögisaali, kus käenduskomitee abiesimees senaator Haidasz pidas lühikese tervituskõne tutvustades aukülalisi. Nende hulgas olid Gordon Whitehead, Ida-Euroopa osakonna juhataja välisministeeriumis ja tema abi David Helpern, Eesti aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Läti konsul, saadikud Austraaliast, Lääne-Saksamaalt, Portugalist, USA-st ja Norrast, ministrid George Hees ja Michael Wilson ja ERKÜ esimees Juhan Simonson.

Järgnes minister Michael Wilsoni sõnavõtt. Ta alustas kõnet rõhutades koosviibimise tähtsust uute tutvuste loomiseks ja mõtete vahetamiseks ja ütles, et kuigi Balti rahvaste saatus ei ole tänapäeva ajakirjanduse esilehekülgedel, on see siiski väga tähtis balti perekondadele, tuttavatele, vabadusvõitlejatele ja kogu Kanada ühiskonnale. Õhtune koosviibimine kinnitab seda ja tutvustab valitsuse esindajaid Balti ajalooga ja sündmustega, mis rõõvisid rahvaste vabaduse, õiguse kõnelda ja võimaluse taotleda õigusi.

Wilson teatas, et peaminister Brian Mulroney vabandab oma puudumist sellega, et on koormatud Tokio tippläbirääkimiste ettevalmistustega.

Sellele järgnes märkus, et Kanada parlament taunib vägivalde, mis on toimunud Afganistanis, Kesk-Ameerikas ja Balti riikides, ja et Kanada peab silmapaistvamat osa mängima. Moodustatakse „Standing Committee on Human Rights", mille tegevus hõlmab inimõiguste küsimusi.

Wilson lõpetas oma sõnavõtu väites, et baltlaste abil saavad parlamendiliikmed paremini osa võtta vabadusvõitlusest.

Armas Maiste mängis klaveril Chopin'i ja improvisatsioone eesti rahvamuusikast.. Dr. Gunter Silins tutvustas peakõnelejat Martin Puhvelit, kes oma kõnes andis ülevaate Balti rahvaste ajaloost. Ta rõhutas, et demokraatlikud riigid peaksid maksimaalselt toetama rahvaste vabadust ja enesemääramisõigust moraalselt ja poliitiliselt. Balti konsulite nimede sissevõtmine diplomaatide registrisse ja tunnustamine oleks positiivne samm ja näide Kanada seisukohast.

Pärast leedu tüdrukute koori laulu, kõneles USA suursaadik Thomas Niles. Ta ütles, et president Reaganil on isiklik huvi baltlaste vastu, ja et tema poliitika N. Liidu osas on realism tugevuse alusel, valmisolek läbirääkimisteks, mille sihiks on tõeline inimõiguste tunnustamine.

Kõne lõppedes anti hr. Niles'ile Balti Liidu mälestusmedal, ja abiesimeeste abikaasadele, pr. Yuzykule ja pr. Wilsonile, lillekimbud.

Lõppsõna ütles leedulaste esindaja Algis Pacevicius. Ametlikule kavale järgnes vestlus külaliste vahel.

A.H.

Dr. G. Silins, parlamendi spiiker John Bosley, EKN esimees L. Leivat, A. Pacevicius, aupeakonsul I. Heinsoo Balti Õhtul. Foto – A. Raudkivi

Khadafi vaevalt pääsis

Kogutud andmete kohaselt pääsis Liibüa diktaator Moammar Khadafi USA lennukite pommirünnaku hävitavast löögist tema asukoha vastu selle tõttu, et N. Liidu satelliidid avastasid USA pommilennukite lennu Liibüa suunas, teatasid sellest oma luurekeskusele N. Liidus ja sealt alarmiti Khadafit Tripolis. Khadafi ihukaitse viis Khadafi autosse ööriietuses ja sõidutas linnast välja ühte väiksemasse keskusesse kõrbes.

Khadafile mõjus USA pommirünnak siiski nii tugevalt, et ta ei suutnud end kontrollida 48 tunni jooksul. Ei käinud vaatamas oma haavatasaanud lapsi haiglas ega selle lapse matustel, kes sai surma pommirünnakul. Khadafi oli kogu aeg ümbritsetud N. Liidu nõuandjate ja arstide poolt.

Kas Nõukogude väed viiakse välja Afganistanist?

UN-i peasekretäri abi Diego Cordovezi teate kohaselt New Delhist, on saavutatud põhimõtteline kokkulepe selle kohta, millistel alustel on võimalik taastada rahu ja välja tõmmata N. Liidu sõjalised jõud Afgamistanist veel enne kui aset leiab tippude konverents Genfis eeloleval suvel.

Diego Cordovez ei ole andnud lähemaid seletusi selle põhimõttelise kokkuleppe kohta, kuid märgib et see on üks väga komplitseeritud dokument ja vajab väga delikaatset rakendamist. Ta ainult tähendas, et rahu Afganistanis ei ole mitte taastatav enne, kui sealt on välja tõmmatud N. Liidu väeosad. Sellel seisukohal on ka Pakistani välisminister ja Afganistani valitsuse esindaja, kes võtsid osa vastavast nõupidamisest New Delhis.

N. Liit saatis oma väeosad Afganistani 1979. a., et toetada seal moodustatud kommunistlikku Babrak Karmali valitsust. N. Liidul on Afganistanis 115.000 meest alalises võitluses Afganistani vabadusvõitlejatega, kes ei taha tunnustada N. Liidu poolt moodustatud kommunistlikku nukuvalitsust.

Nüüd otsitakse New Delhis vormelit, kuidas võimaldada N. Liidul „auga" välja viia Afganistanist oma väeosad, ilma et ta sõja kaotajaks tunnistatakse.

Karl Linnas vahistatud, ootab kohtu otsust

Lõuna-Aafrika esindus USA-s, kus Karl Linnaselt enne ta vahistamist võeti vastu sooviavaldus sinna väljarändamise loa saamiseks, andis nüüd üllatuseks eitava vastuse.

Hästiinformeeritud ringkonnast märgitakse, et tema küsimus ei ole mitte ainult Linnase küsimus, vaid poliitiline küsimus, kus suured mõjutused mängus. Kohtu otsus on viibinud. Kui see langeb, on Linnase advokaadil 10 päeva aega edasikaebuse eelteate esitamiseks Ülemkohtule, kuid pole kindel, kas see üldse võtab asja arutusele.

Kas elu N. Liidus hakkab muutuma?

Kommunistliku partei ajalehe „Pravda" veergudel ilmus allkirjata pikem artikkel selle kohta, et Karl Marxi teooria ühiskondliku elu kujunemise kohta ei ole mitte dogma vaid ainult juhend ühiskondliku elu korraldamiseks.

Kommunistliku partei 27. kongressil ülesseatud eesmärkide kohaselt hakatakse elu ümber korraldama N. Liidus, eriti majanduslikul alal. Selle aluseks tuleb põhimõte, et inimesele makstakse oma töö väärtuse kohaselt. Kolhoosid ja ettevõtted peavad kujunema isemajandatavaiks ühikuiks ja vastavalt sellele tuleb ümberkujundamisele kogu riiklik majandussüsteem.

Momendil on eesmärgiks võitlus liigse alkoholi joomise vastu, töödistsipliini parandamine ja halduse moderniseerimine, vastavalt kommunistliku partei peasekretäri Mihhail Gorbatšovi nõudmistele. Marx-Engels-Stalini õpetust tuleb võtta ainult kui juhendit eluks, mis ei ole mitte alati rakendatav, sest olukorrad on muutuvad. N. Liit on jõudnud sinna, kus elu tuleb hakata ümber korraldama.

Poolas kasvab rahulolematus

Varssavist tulnud teadete kohaselt kasvab seal rahulolematus ja kibestus kommunistliku korra vastu, eriti noorema põlvkonna seas. Need noored ei tea midagi elust vabas Poolas, kuid hindasid sedagi vabadust, mis valitses Poolas 1980. ja 1981.a. Sellele „Poola kevadele" tehti lühikene lõpp Moskva survel ja kogu rahva tulevik, mitte üksi vabama elu saavutamiseks, vaid ka majandusliku elu parandamiseks, on väga küsitavaks muutunud. Noored, kes tänapäeval abiellu-vad, võivad hakata lootma omaette korterit 21. sajandil. Samasugune „edu" on ka teistel majanduslikel aladel.

Poola noorusel ei ole lubatud end organiseerida. Nad on kibestunud ja ei taha midagi teada kommunistliku partei tegevusest. Möödunud aasta maiparaadil nad kandsid, kommunistide pahameeleks, plakatit „Solidaarsus võitleb edasi". Nende uue liikumise eesmärgiks on „Liikumine ühiskondliku elu muutmiseks" ja „Võitleva nooruse Föderatsiooni moodustamine".

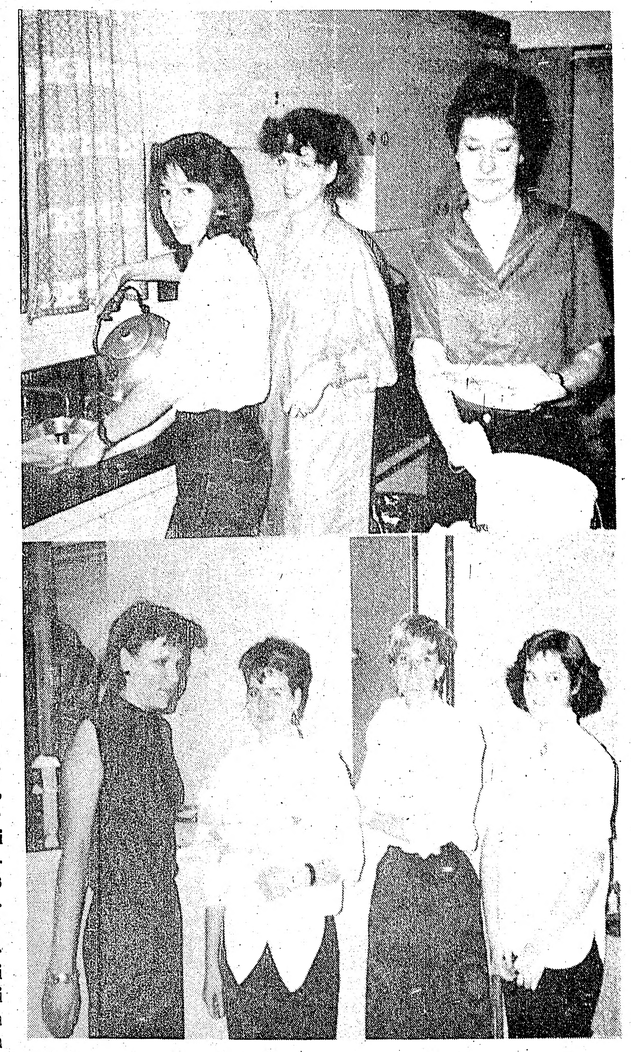

Toronto „Põhjala Tütred" korraldasid reedel, 25. aprillil Eesti Majas traditsioonilise „CRÊPES"-õhtu rohkearvulisele publikule. Nagu lipkonna juht Margot Nortmaa seletas, on õhtu kavandamine ja organiseerimine lasunud noorte Juta Metsala, Kadri Koop'i ja Silvi Birk-Terts'i õlgadel. Fotomehel õnnestus saada läätsa ette ainult mõni neist virkadest: Juta Metsala, Silvi Birk-Terts ja Lee Metsalo. All — Oona Mällo, Ülle Träss, Ingrid Jürman ja Silvi Matsoo.

Foto – O. Haamer

Õnnetus N. Liidu jõujaamas

Radioaktiivsus üle Eesti

Kui radioaktiivsuse laine levis pühapäeval üle Põhja-Euroopa ja Rootsi tuumajõujaamus häired vallandusid, vastas N. Liit Rootsi saatkonna päringule, et seal polevat mingit õnnetust juhtunud. Tänapäeval ei saa aga nii suuri õnnetusi salatseda.

Esmaspäeval teatas TASS ametlikult, et Tšernobõli tuumajõujaamas (50 km Kiievist põhjas) on juhtunud raske õnnetus. Lääne teadlaste arvates lõhkes seal vesinikumull reaktori südamikus ja plahvatus pani põlema terve jõujaama.

See on kohutav õnnetus — viimastel andmeil suurim aatomiajastul — mis kahtlemata nõudis paljusid inimelusid ja on tõsine löök nõukogude tuumaenergia programmile.

Vallandunud aatomikiirgus levis loode suunas; s.t. üle Baltimaade Soome ja Rootsi suunas. Soomes ja Gotlandi saarel oli radioaktiivsus 10 korda suurem normaalsest. Kuna Eesti asub Kiievi ja Soome-Rootsi vahepeal, võib oletada, et kiirgus seal veelgi intensiivsem on, kuid esialgu puuduvad täpsed andmed.

Teisipäeval teatas TASS , et kogu jõujaam põleb väljaspool kontrolli ja palus rootsi ja läänesakslaste eriteadlaste abi, et põlemist ja muud kahju kontrolli alla saada. Ka möönis TASS, et oli surnuid ja kogu ümbrus on sõjaväe kontrolli alla pandud. Kiievi lähiskonnas elab 3,5 miljonit inimest.

Samalaadset õnnetust kardeti 1979.a. USA-s, kui seal 3-miili saare jõujaamas vesinikumull tekkis. USA-s, ja veelgi enam Kanadas, on tõhusad kaitseseadeldised sellise õnnetuse vältimiseks. Siin ei saa end aga kaitsta radioaktiivsuse

(Järg. lk. 3)

KABAREE-ÕHTU

SUUREPÄRANE EESKAVA – TANTS

SUUPISTED – BAAR

Laupäeval, 24. mail 1986 kell 19.30

Läti Majas, 4 Credit Union Drive (Don Valley ja Eglinton)

Sissepääs: $12,00 (Laudade ettetellimise võimalus).

Piletid eelmüügil Eesti Abistamiskomitees ja EKN büroos.

EKN Noorte/„Savona Satans" jalgpalli meeskonna korraldusel.

T.E.S. TÄIENDUSKOOL korraldab
Eesti Maja suures saalis, 958 Broadview Ave.
pühapäeval, 11. mail kell 2 p.l.

EMADEPÄEVA AKTUSE

Emadepäeva kõnelejaks on T.E.S. Täienduskeskkooli lõpetanu Anne Agur.
Päevakohane eeskava õpilastelt.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951
„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Kati Kaisale: „Get lost!"

Kui Ann Rikken küsis pressikonverentsil Washingtonis, D.C., Moskva poolt USA-sse „rahu ja sõpruse missioonile saadetud 11-aastaselt vene tütarlapselt, Katerina Lychevalt, kas ta saaks aidata väikest Kaisa Randperet ühineda oma vanematega Rootsis, ei saanud Katerina sellest aru, aga teda ümbritsevad täiskasvanud olid ilmselt shokeeritud. Pildil, mille avaldas „The Washington Post", vahendaja Pat Montanbon tegi käega tõrjuva liigutuse küsija vaigistamiseks, tütarlapse ema varjas käega nägu ja tõlk sulges silmad, rahvas halvustas ja Katerina ainult naeratas. „Washington Inquirer" pani selle vahejuhtumi pealkirjaks „Katya to Kaisa: Get Lost!" (Kati Kaisale: kao ära!)

Kaisa Randpere

Kaisa Randpere Vabastamise Komitee informatsiooni järgi on enam kui 100 Kanada poliitikut kirjutanud Michail Gorbatshovile ja N. Liidu saadikule Alexei Rodinovile, paludes Kaisa Randperele väljapääsu oma vanemate juurde Rootsi. Mila P. Mulroney on andnud oma toetuse, märkides kirjas Komiteele, et nii tema kui ka peaminister jätkuvalt jälgivad olukorda ja Kanada valitsus kasutab soodsaid võimalusi kiirendada selle päeva saabumist kui perekond saab ühineda. Välisminister Joe Clark informeeris, et Kanada saadikule Stockholmis on antud juhend juhtida Rootsi valitsuse tähelepanu Kanada huvile ja toetusele Randpere küsimuses.

SAATKONNA VASTUS

N. Liidu Ottawa saatkond on vastanud kirjadele, et praeguse olukorra olevat tekitanud hr. ja pr. Randpere ise. Olukorral on oma legaalne külg. Vaatamata mida hr. ja pr. Randpere on ütelnud Lääne uudistemeediumile, nad ei olevat kunagi tõstatanud seda küsimust N. Liidu saatkonnas. Seepärast ei olevat absoluutselt mingit alust olukorra lahendamiseks. Kuna hr. ja pr. Randpere ei ole Kanada kodanikud, siis soove nende osas saab arvestada vaid humanitaarsetel põhjustel. Lõpuks üteldakse kirjas, mille saatnud saatkonna teine sekretär pressi ja informatsiooni alal, V. Bogdanov, et hr. ja pr. Randpere jätsid ise maha oma tütre. N. Liidu tava kohaselt, kui vanemad jätavad oma lapse maha, ei loeta neid enam vanemateks. Riik võttis Kaisa oma hooldusele ja teeb seda ka edaspidi.

Kaisa Randpere Komitee informatsioon: Marta Kivik — (416) 461-0764 või Priit Aruvald — (416) 465-2219.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud

Kinnisvara laenud 10.00%
Isiklikud laenud alates 12.00%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

Nii kaovad elumõnud

Veel mõni aasta tagasi võisid kutsuda omale külalise, kes suitsetas. Ta oli meeldivalt mugav härra. Ta leidis omale meeldiva tooli. Võttis taskust maailma parima sigari. Läitis selle. Asetas ühe põlve teisele ja rüüpas klaasist „shotit" ja alles nüüd võis alata mõnus ja sõbralik jutulõng. Tema kõrval võis olla ka teisi külalisi, kellega koos algas mõnus keskustelu, sõpruses ja rahus.

Kuid need mõnusad tunnid näikse olevat kadunud minevikku. Suitsumehest on saanud ühiskonna vaenlane. Sõprusring on lagunenud suitsuvastasteks sallimatuiks ja naiks, kes ikka veel naudiksid sõõmukese tubakasuitsu ja loodaksid saavutada endist rahuselavat ringi, päris meeldivas koosistumises. Võib-olla on need küünikud trükiread, kes omas harjumuses ja vanas usus arvavad, et maailm ei ole vahepeal arenenud. Ei, maailmas ei ole midagi arenenud. Nad on vaid lõhenenud: paljudeks fraktsioonideks, kus ka suitsumees on saanud üheks selliseks, kuigi negatiivsel poolel.

Need read ilmuvad isikuvabaduse põhimõttel, sest ka Kanada uus põhiseadus ei keela sellest kirjutamaks. Need read ei soovita kedagi suitsetamisele, sest ka mittesuitsetajatel peab olema isikuvabadus. Ometi peame taipama, et peale tubakasuitsu, mis tõsi küll, levib ka mittesuitsetajate ninasõõrmeisse, on küll vaid väiksem annus kõikidest mürkidest, mis moodsa inimese organismi läbivad ja mürgitavad. Nagu: keemilised lahused vees ja maapinnas, taimedes, puuviljas, võib-olla isegi igapäevases leivas, millest elame.

Keegi viis mind Toronto moodsasse linnaossa, kitsaste seinte vahele, kus vooris tuhandeid inimesi ja vooris sadasid autosid, istusid moodsad antvärgid kohvikurõdudel ja hingasid ümbruse õhku. Ei julgenud selle seltskonnaga ühineda, kartes põlastavaid pilke ja suitsetamist keelustavaid silte. Istusin kartlikult ühele trepiastmele, et arglikult üks suits teha. Kuid alles nüüd sain tunda, mis on õhumürgitus. Kops tundis õhupuudust. Bensiinisuits tungis pooridesse segamini inimauramistega. Pidin tõusma, et mitte lämbuda selles mürgistuses. Et vähegi värsket õhku saada, pidin läitma veel teise sigareti.

Kuid armas lugeja. Sina ei tarvitse veel värske õhu saamiseks sigaretti suitsetada. Hinga edasi seda õhku, millist vajad ja hindad. Mine kaugele järvele ja püüa kala. Seal on palju värsket õhku, kuigi mürgitatud kala. Katsun ka ise end parandada. Võib-olla ei ole ka minule suitsetamine enam nii oluline ja julgen ehk isegi lennukisse asuda, kus suitsetamine keelatud. Ma nõustuksin isegi, kui valitsus tubaka kasvatamise täitsa keelustab, mis oleksi parem. Siis teaksime ometi, et kord on majas. Kuigi hindan teadmist, et lennukis keegi ei suitseta, siis ometi maa ei tea veel, kuidas olen ilma suitsuta 7-tunnisel lennul Kanadast Euroopasse. Kuid karistus on karistus ja see tuleb vastu võtta.

Nii siis tuleks tubakas keelustada. Alkohol samuti, mis on samuti mürk. Mis sellest, et tuhanded tubakakasvatajad ja vabrikutöölised jäävad tööta ja sissetulekuta. Mis sellest, et paljud farmid Albertas kaotavad osa tulusid, sest palju nisutoodangust läheb ka alkoholi produtseerimiseks. Sest ka alkohol on mürk. Paljud ebameeldivused ja autoõnnetused tingnevad alkoholist. Mis sellest, et valitsus jääb ilma aktsiisimaksudest.

Aktsiisimaksudes seisneb aga kogu kurja võti. Sest aktsiisimaksud on tohutu tulu valitsusele, millest ta loobuda ei saa. Sest kui ta sellest peaks loobuma, siis oleks valitsus peagu pankrotis. Ja kui ta pankrotti minna ei taha, siis virutab valitsus saamata jäänud tulude näol meile kõigile kõrgemad maksud. Nii siis valitsus ühe suupoolega keelab suitsetamist ja joomist, teise suupoolega ja kogu hingega püüdleb tubaka ja alkoholi suurema läbimüügi poole.

See on kaheotsaga mäng. Selles mängus peab ka mittesuitsetaja ja suitsetaja kuidagi orienteeruma. Ta peab leiutama, missugusest otsast tahab ta oma värske õhu saada. Ja seda nii, et nad üksteisel varvastel ei tarvitseks tallata.

See on ainult quasi-juhtkiri.

V.

Partei võitleb rahvusliku liikumisega Eestis

31. jaanuaril ja 1. veebruaril Tallinnas toimunud EKP 19. kongressile „valiti" 735 delegaati, neist 476 ehk 64% esmakordselt. Delegaatide hulgas oli eestlasi 434 ja venelasi 223, muudest rahvustest oli 78 delegaati. Poliitilise raportiga mööndunud viie aasta tegevuse kohta esines K. Vaino.

KARL VAINO

Oma raportis kurtis Vaino, et kõik ei ole edenenud soovitud suunas. Paljude tööstusettevõtete toodang ei vasta nõuetele, masinate mudelid on vanad, palju on praaktoodangut ja esineb käsitsitööd (põllumajanduses kuni 50%), suur on kütuse ülekulu. Põllumajanduses jäi täitmata liha ja piima riigile müümise viisaastaku? plaan. Tarbijate nõudmisi ei jõuta rahuldada, müügilt kaovad esmatarbekaubad. Tuhande töötaja kohta on Eestis juhtimisaparaat üks kõige arvukamaid N. Liidus. Eriti teravalt ründas K. Vaino rahvusliku liikumise nähteid, nimetades neid „natsionalismiilminguteks". Ta kinnitas, et nende vastu võitlemiseks on välja töötatud konkreetsete aktsioonide programm, mille elluviimisel tuleb pöörata erilist tähelepanu „. . . eesti ja vene rahva sõpruse ajalooliste juurte esiletoomisele".

Kongressil valiti formaalse häältamise teel EKP KK uus koosseis: 135 KK liiget ja 69 KK liikmekandidaati, 39-liikmeline revisjonikomisjon ja 31 delegaati NLKP 27. kongressile. Moskva poolt jälgisid kongressi tööd ÜLKNÜ 1. sekretär V. Misin ning KK ühe osakonna vastutavad töötajad V. Sahharov ja A. Jartšak.

EKP KK uue koosseisu sekretärid ja büroo:

1. sekretär — K. Vaino, 2. sekretär — G. Aljošin ning sekretärid — N. Ganjušov, R. Ristlaan ja A. Upsi. EKP KK büroo liikmed — N. Johanson, K. Kortelainen, L. Lentsman, V. Liiv, O. Merimaa, K. Pedak, A. Rüütel ja B. Saul. Büroo liikmekandidaadid — A. Alman, A. Soidla, I. Toome ja H. Veldi.

Pleenum kinnitas ka KK osakondade juhatajad ja partei tähtsamate häälekandjate peatoimetajad.

(„Noorte Hääl" nr. 27, 1986. a.)

*

Nagu Moskva poolt varem alanud kampaania käigust võis oodata, nii oli K. Vaino poliitilise raporti teravik suunatud puudujääkidele majandamises, planeerimises ja juhtimises. Iseenesest pole antud puudujäägid mingiks uudiseks. Need on olnud partei kaasavaraks juba varasematest aastakümnetest. Pärast Gorbatšovi võimuletulekut on need puudused vaid uuesti päevakorda kerkinud. Samuti ka partei juhtkonna tegevuse enesekriitika. K. Vaino sõnade järgi oli möödunud viisaastakul partei põhitähelepanu suunatud sellele, „. . . et suurendada tema panust meie maa ühtsesse rahvamajanduskompleksi", ehk teiste sõnadega — muuta Eesti veelgi sõltuvamaks Nõukogude majandusest, kultuurist ja ideoloogiast. Üheks järjekordseks murelapseks näib Vainole olevat noor eesti luule, samuti teatrite, kontserdikollektiivide ja klubiliste asutuste repertuaaripoliitikas kalduvus rahvuslikule eraldatusele.

Gorbatšovi puhastuskampaania käigus on Eestis vahetunud ligi pooled ministritest ja riiklike komiteede esimeestest ning kaks kolmandikku EKP KK osakonna juhatajatest. Justkui möödaminnes mainis K. Vaino enesekriitika korras parteiaparaadi töö puuduste eest vastutajaks ka iseennast.

Peatähelepanu lubati järgmisel viisaastakul küll pöörata tööstuse, põllumajanduse ja juhtimise moderniseerimisele, kuid selge on ka see, et sellega kaasneb rahvusliku rõhumise, tööstuse ja põllumajanduse väljakurnamise veelgi ulatuslikum tegevus. Niisuguste sihtide seadmiste poolest ei erinenud äsjane kongress sugugi eelnevatest.

Noored protesteerivad

Vabadusliikumine Eestis ainulaadne N. Liidus

Hiljuti ilmus USA-s raamat (521 lehekülge) „Soviet Dissent". Autor on Ludmilla Alexeyeva ja kirjastus on Wesleyan University Press, Middletown, Connecticut.

Ludmilla Alexeyeva on endine kommunist (elas Moskvas), kes aga ühines eri arvamustel olijatega ja aastal 1977 lahkus Venest ja elab nüüd USA-S (Tarrytown, N.Y.).

Tema raamat on ülevaatlik ja tiheda andmestikuga. Tundub, et Nõukogude Liidus on rahulolematus üsna üldine ja mitmel pool on käärimist, mitte ainult anastatud aladel, vaid ka Venemaal ise. Eestit käsitletakse lehekülgedel 86-96. Lätile on pühendatud ligi 9 lehekülge ja Leedule isegi 26.

Eesti osas mainitakse inimesi nagu Enn Tarto, Veljo Kaalep, Heiki Ahonen, Lagle Parek, Arvo Pesti, Johannes Hint, Eerik Udam, Runno Vissak, Siim Säde, Endel Rose ja teisi, kes on oma rahvale õigust nõudnud ja selle eest karistatud. Seal on ka mõned fotod meile tuntud inimestest, nagu Mart Niklus ja (vangina surnud) Jüri Kukk oma perekonnaga. Mainitakse võimuvastaseid ajakirju, venevastaseid demonstratsioone ja vaenu venelaste ja eestlaste vahel.

Raamatus seisab, et Eesti vabadusliikumine on ainulaadne üle kogu Nõukogude Liidu, kuna enamus demonstrantidest on noored keskkoolide õpilased, kes heiskavad oma rahvusvärve ja hüüavad: „Slaavlased välja!" ja „Elagu Eesti Vabariik!" Eesti olevat ka ainus paik N. Liidus, kus on hiljuti esinenud relvadega vastuhakkajaid. Üks nendest olevat olnud Imre Arakas, kes olevat nüüd vangis.

Eestlaste süüdistused Kremli suunas on venestamine, toiduainete väljavedu Venemaale ja poliitiline surve.

Edasi kirjutab Ludmilla Alexeyeva, et keeruline on ennustada Venemaa vastupanuliikumise tulevikku, kuid selge on, et uus-stalinismi ei saa selle vastu enam rakendada, sest liiga palju on juba muutunud. Inimesed ei ole enam rahul sealse ökonoomilise korraga ja valitsuse raske käega, ning poliitilised naljad on tavalised, ka parteilaste seas. Otsitakse paremat teed sotsialistliku õigluse poole.

Venemaa poliitilistest vooludest teeb aga muret (meie seisukohast) vene rahvusliikumine, mis eitab teiste rahvuste õigusi — ja mis on avaldamas mõju Vene valitsuse poliitikale. Üheks sääraseks „rahvuslaseks" loetakse ka Soltženitsõnit, kuigi tema pooldas iseseisvust vallutatud riikidele (sest tema poliitiline ärkamine toimus eestlastest kaasvangidega vesteldes). Soltženitsõni targutused tundusid aga Vene valitsusele mõistmatud — ja ta saadeti maalt välja!

Hoopis kardetavam Kremlile on aga Sakharov, kes pooldab demokraatilist reformi — ja teda hoitakse valve all.

Vastupanuliikumise suurust ei ole Venemaa oludes lihtne arvestada, sest suurem osa inimesi hoiavad oma suu kinni. Siiski on pandud tähele, et paljud Vene sõjaväelased ei usu enam valitsuse juttu, et ameeriklased on valmis ründama Venemaad, kuigi just see on olnud kauemat aega Kremli ametlik propaganda ja püüe õigustada oma sõjaväe suurust, mis hoiab vaos mittevene rahvaid.

Vene valitsus ei suudagi enam eri arvajaid üldiselt alla suruda, vaid kärbitakse ainult ohtlikumad pead.

Ludmilla Alexeyeva teatab raamatu lõpus, et Vene dissidentide liikumise tuleviku suund oleneb Läänemaailma toetusest, sest Lääs on selle liikumise ainuke liitlane. Läänemaailma toetus võivat mängida isegi otsustavat osa.

Aga Ludmilla Alexeyeva ei tea ütelda, kuidas seda toetust praktiliselt läbi viia.

Ü. S.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

Tööpuudus ähvardab ka N. Liitu

HELSINGI (M.E.) — Juba aastakümneid Lääne tööpuuduse üle oma massimeediumides rõõmu tundnud Moskva on ise nüüd sama probleemi ees. Põhjuseks on muidugi, et tehnika areneb vähehaaval idaski. Tuntud majandusteadlane Vladimir Kostakov kirjutas ajalehes „Sovjetskaja Kultura" („Nõukogude Kultuur"), et 13-19 miljonit inimest on lähemas tulevikus võib-olla sunnitud uut töökohta otsima tööstuse moderniseerimise ning ratsionaliseerimise tulemusena ja osa nendest peab ajutiselt tööta olema. Kostakov töötab riigi planeerimiskomiteele „Gosplanile" alluvas uurimisinstituudis.

Vene ametivõimud on solvunud, et Läänes pööratakse palju tähelepanu taolistele probleemidele kui ja TASS süüdistas Prantsuse kodanlikke ajalehti laimamises, kuna Prantsusmaa ajakirjandus kirjutas tööpuudusest „kassisuuruste" tähtedega. TASS-i järgi olevat küsimuses nõukogudevastane kampaania, aga venelased unustavad, et nemad ise on süüdi: Kostakovi lugu tõendab seda.

Möödunud aasta lõpul tehti N. Liidus Gorbatšovi-ajastu kõige suurem halduslik muudatus, kui viis ministeeriumi ühendati ja sellest sai põllumajandustööstuslik riigikomitee, mille eesmärgiks on tõhustada ja moderniseerida põllumajanduse valitsust. Samad muudatused tehti kogu riigihalduses. Kostakovi järgi on kõigile likvideeritud ministeeriumite ametnikele lubatud kolme kuu palk juhul, kui nad kohe uut töökohta ei leia. Ametnikkude arvu pole avaldatud, aga arvatavasti küünib see tuhandetesse.

Gorbatšovi poolt nõutud toodangu uuendamine ja juhtimissüsteemide ratsionaliseerimine viib toodangulisete töökohtade vähenemiseni.

JÕEKÄÄRUL
MÜÜA SUVILA
Tel. 239-6590

Uued ehitused rikuvad Tallinna ilmet

Suurt muret tunnevad Tallinna elanikud algavate suurte ümberehituste pärast südalinnas, kuhu siiamaani on ehitatud ikka üksikute hoonete kaupa, arvestamata vanalinna hoonete omavahelist sobivust. Terviklikke ansambleid pole Tallinna sõjajärgsetel aastatel tekkinud. Muret tuntakse ka haljastuse pärast, mis omakorda tõstatab üles ka looduskaitse probleemid. Õigustatult küsib üks lugeja: miks pole Tallinnas viimaste aastakümnetega rajatud ühtegi uut parki? Ühele teisele linnaelanikule tundub, et Tallinnas ehitatakse palju välise sära pärast, enese eksponeerimise tarvis.

(„Sirp ja Vasar" nr. 1, 1986.)

*

Kui nende hulka arvestada intouristhotellide „Viru" ja „Olümpia" ning nn. parteimaja kõrghooneid, siis võib tallinnlaste muresid tõesti mõista. Mis on neil ehitustel ühist Tallinna vanalinna arhitektuuriga või üldse, isegi linnaelanikega. Need on nagu võõrkehad linnas. Isegi sissepääsuks nendesse on tarvis eriluba.

„Sõjakurjategijate jaht" jõudis Austraaliasse

SYDNEY — Ajakirjandus tõi aprilli algul teateid, et juutide organisatsioonid on avastanud Austraalias 150 sõjakurjategijat. Üteldakse, et nende hulka kuuluvad ukrainlased, tšehhid, baltlased ja teised. Juutide organisatsioonide esimees L. Caplan teatas ajakirjandusele, et tema annab nimekirja Austraalia peaministrile Bob Hawke'ile.

ABC riigiringhääling annab viieosalise saate „Nazis in Australia", mille eeltutvustamine on olnud ulatuslik. Saate on koostanud Mark Aarons, kes ütles ajakirjandusele, et ta olevat viimase 10 aasta jooksul andmeid kogunud. Teda olevat abistanud USA-s tuntud sõjakurjategijate paljastaja John Loftus.

Jugoslaavias sagenevad tööliste streigid

Esimene suurem tööliste streik Jugoslaavias leidis aset 1984. a. Zagrebi lähedal. Partei- ja parlamendiliikmed sõitsid kohale ja lubasid töölistele 25% palgatõusu. Töölised leppisid sellega ja streik lõpetati. Valitsuse ja partei sooviks oli, et streik ei leviks teistesse tööstustesse ega nakataks töölisi teistes ettevõtetes. See ei andnud tulemusi, sest töölised vajavad kõrgemat palka kõigil tööstus-aladel. Käesoleval aastal on Jugoslaavias aset leidnud mitmed streigid, millest on võtnud osa üle 25.000 töölise. Põhjus on sama, mis teistes kommunistlikes maades. Halb majanduselu korraldus ja aeglane riigimajanduse areng. Välisvõlga on US$28 miljardit ja seda ei taheta enam suurendada. Töölistest umbes 15% on loetud ametlikult töötatööliste ja inflatsioon on aastas kuni 80%.

Ametiühingute juhid kinnitavad, et nad ei ole kehtiva kommunistliku korra vastu. Nad on huvitatud vaid majanduslikest reformidest, mis tööliskonna elujärje parmako muudaksid.

Lembit Savi jätkab ülemaailmse Eestlaste Kesknõukogu juhtimist

NEW YORK (M.E.) — Ü.E. Kesknõukogu töö on olnud viimastel aastatel edukates kätes. Suuremaid ja õnnestunud üritusi olid läinudsuvine Kopenhaageni Tribunal, milles Ü.E.K.N. osales ühe kaaskorraldajana, samuti 1985.a. algusest arendatud hoogtöö ülemaailmse eestlaste vabadusfondi kasvatamine — kus nüüd selle kapital oma esimeses kogumisastmes jõudis üle 100.000 dollari. Eesmärgiks on saavutada miljon dollarit, et võimalduks jätta põhikapital puutumata ning opereerida intressiprotsentidest.

L. Savi, kes valiti äsjasel täiskogu koosolekul üksmeelselt esimehe ülesannetesse tagasi, ütles meie lehe esindajale, et meie naabritel lätlastel ja leedulastel on kasutada paljukordselt suuremad fondid, meid on aga esiteks arvuliselt vähem, vastava rahakogumise hoogtööga oleme saanud alustada märksa hiljem ja kahjuks on seni annetusi saabunud peamiselt USA eestlastelt, vähemal määral Austraaliast, Kanadast ja mujalt, kus ees ootab veel jätkuva selgitustöö tegemine mainitud fondi tähtsusest. Samal ajal kuuleme kõrvalt, et mõnel teisel maal ei ole annetuste ülekandmist takistanud niivõrd teadmatus selle fondi mõttest jne., vaid üheltpoolt näit. ka see, et on olnud oma asukohamaa rahvusgrupis arvukalt mitmesuguseid üldtarvilikke fonde, kuhu korjatakse raha ja on ka toodud ette, et annetades sealt mingi summa välismaal, s.o. USA-s asuvasse fondi, ei saada seda mitte tulumaksust maha arvestada. Need küsimused on olnud arutusel ka Kesknõukogus ja loodetakse leida sobivad lahendused.

BALTIMORES

Täiskogu koosolek peeti rotatsiooni korras seekord Baltimores. Teistelt maadelt olid isiklikult delegaatidena kohal vaid Kanadast tulnud, eesotsas EKN-i esimehe L. Leivati, H. Luppi j.t -ga, kusjuures viimane oli ka koosoleku juhatajaks. Teisi eestlaste asukohamaid esindasid vastavate volitustega USA-s elunevad isikud. E.V. esindaja peakonsul E. Jaaksoni tervitused andis üle konsul dr. A. Roos, kes oma sõnavõtus õhutas eestlaskonda tegutsema üksmeeles ja ei olnud mitte pessimistlik tuleviku suhtes.

Suurt tõmbejõudu omas delegaatidele päev varem Washingtoni D.C. kogunemine, et võtta osa Valge Maja poolt korraldatud nn. briefingust — millised viimastel aegadel on seal eriti moodi läinud ja kus riigi kõrgemad ametnikud mitmesugustelt aladelt esinevad tavaliselt tunniajaliste referaatidega aktuaalseist probleemidest ning on antud võimalus ka neile esitada küsimusi. (Üksikasjalikumalt sellest „Meie Elu" nr. 14).

Ü.E.K.N. koosseisust kustutati eestlaste maadest Lõuna-Aafrika, kuna toodi ette, et seal ei eksisteerivat enam Johannesburgi Eesti Seltsi, milline oli liikmesorganisatsiooniks. Samaaegselt kuuldub, et Johannesburgis, Pretoorias j.m. elab küll veel eestlasi, samuti ei ole kindel, et sealne eestlaste org. on likvideeritud. Rahalised aruanded ja eelarve kinnitati, esimene tasakaalus $30.653 ja teine $26.875. Edukas levik on olnud dr. A. Roosi koostatud Eestit tutvustaval ingliskeelsel raamatul, mille kordustrükk võib saada vajaliseks. Järgmisel täiskogu koosolekul tahetakse määrata kindlaks asukohamaa Esto 1992-le. Hakatakse kirjastama inglise keeles okup. Eestis põranda all ilmuvat perioodikat. Sügisel Viinis asetleidvale Euroopa Julgeoleku ja Koostöö Konverentsi järelkonverentsile lähetatakse omapoolsed vaatlejad-esindajad. Kesknõukogu täiskogu kokkutuleku puhul andis päeva jooksul suurt ja sõbralikult võõrustavat majaperemehe abi Baltimore Eesti Selts.

T.E. Pensionäride Klubi loteriil oli loosiratta võitude laud tulvil, kuid peagi olid need jagatud. All — klubi esimees F. Terts oli üks agaramaid loosipiletite müüjaid. Paremal — Helmi Mägi käsitööde müügilauas.
Foto — O. Haamer

ÜRO aktsioon laiendatakse teistele rahvastele

Kanada eestlaste ÜRO Aktsioonikomitee juhatus pidas 21. aprillil Torontos oma järjekordse koosoleku, kus pikemalt selgitati alustatud ÜRO aktsiooni lähema tegevuskava küsimusi. Koosolekust võttis osa 12 Aktsioonikomitee juhatuse liiget. Koosolekul arutati eriti käigusoleva balti aktsiooni laiendamist ka teistele rahvastele.

Informatsioonina aktsiooni senisest käigust teatas sekretär E. Salurand, et ÜRO aktsiooni käikuminekust saadeti ringkiri ülemaailmselt kõikidele eesti keskorganisatsioonidele ja väiksemates maades sealsetele Eesti Seltsidele, paludes neid oma asukohamaal asuda ÜRO aktsiooni teostamisele ja toetusallkirjade kogumisele. Ühtlasi teatati, et eestlaste osas on ÜRO aktsiooni ülemaailmne koordineerimine Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu poolt pandud Kanada Eesti Aktsioonikomiteele. Kuna Rootsi eestlaskond on organiseerunud kahel liinil, saadeti sinna ringkiri nii Rootsi Eestlaste Esindusele kui ka Eesti Komiteele Rootsis.

Tege skavaliste küsimuste all märkis komitee esimees L. Leivat, et nagu näib, ei ole osal eestlastel veel selge aktsiooni eesmärk ja iseloom. See on mõeldud Eesti, Läti ja Leedu vabariikidele, kes olid endise Rahvasteliidu liikmed, ametlikult tunnustatud vaatleja esinduse saamiseks ÜRO-s (UN-is). Sellekohase avalduse esitaksid rahvusvaheliselt tunnustatud Eesti, Läti ja Leedu vabariikide diplomaatilised esindajad USA-s tuleva aasta lõpul UN-ile. Balti riikide taotlusele ÜRO liikmesriikide toetuse saamiseks on vaja massiliselt balti rahvaste liikmete toetusallkirju ja aktsioone ÜRO (UN-i) liikmesriikide parlamentide ja valitsuste juures.

AKTSIOONE

Paralleelselt allkirjade kogumisega on vaja aktsioone balti rahvaste liikmete asukohamaade valitsuste juures. Kanadas alustati sellega 24. aprillil Balti Õhtul Ottawas. Kanada välisminister J. Clark'ilt sai EKN hiljuti kirja, kus ta sõnaselgelt kinnitas, et Kanada ei tunnusta Eesti Vabariigi annekteerimist Nõukogude Liidu poolt.

Aktsioonile toetusallkirjade kogumise osas on meie ülesanne nüüd allkirjade kogumist organiseerida teiste, mitte-balti rahvusgruppide ja kanadalaste juures. Lätlased on juba asunud ÜRO aktsiooni läbiviimisele ja on palunud endale lisaks varem antud kontingendile veel anda 500 korjanduslehte.

L. Kolk märkis, et eestlaste osas on organisatsioonidele ja üksikisikuile seni välja antud 290 allkirjade korjanduslehte. Allkirjade kogumine on käimas üle Kanada. Teiste rahvusgruppide osas peale balti rahvaste on koostatud nende juhtivate isikute nimekiri, kellega tuleb ühendusse astuda. Kanadalaste osas tuleb organiseerida allkirjade kogumise võimalused parlamendiliikmete valimisringkondade büroodes, kus käivad poliitilistest küsimustest huvitatud kanadalased.

Aktsioonitoimkonna esimees Maire Lainevool teatas, et moodustamisel olev aktivistide toimkond tuleb kokku 28. aprillil, korraldades omavahelise tööjaotuse. Allkirjade kogujate töö kergendamiseks on vaja koostada kokkuvõtlik ingliskeelne selgitusleht, miks ja milleks allkirju kogutakse. Selgituslehte ja lühitekstiga üleskutset soovitasid ka dr. E. Aruja, A. Nõmmik jt.

Balti aktsiooni tutvustamiseks peeti vajalikuks pressikonverentsi korraldamine ja arutati, kuidas seda saaks korraldada nii, et see annaks soovitud tulemusi.

KULUD

Koosolek selgitas ÜRO aktsiooni majanduslike kulude katmist. Soovitakse, et toetusallkirjade andjad annaksid ka mingisuguse, kas või väikese, majandusliku toetuse. Palutakse toetust ka eesti ettevõtteilt. Eestlaste ettevõtetega võtab ühenduse Aktsioonikomitee juhatuse liige K. Jõgi, andes ettevõtteile ka allkirjade kogumise lehed.

A. Nõmmik rõhutas aktsiooni ühiselt läbiviimiseks Balti Komitee (Joint Committee) kiirema moodustamise vajadust.

Koosolekul olid kõne all ka mõningad Aktsioonikomitee statuudiga ühenduses olevad küsimused. Statuudi lõplik redaktsioon jäi lahtiseks, kuna ei ole veel teada lätlaste ja leedulaste seisukohad statuudi küsimustes.

Aktsioonikomitee revisjonikomisjonina paluti toimida EKN revisjonikomisjonil, kuni Aktsioonikomitee üldkogu valib oma revisjonikomisjoni. Aktsioonikomitee allkomiteede liikmeiks kutsuti koopteerimise korras täiendavalt juurde dr. Endel Aruja, dr. Karl Aun ja adv. Toomas Õunapuu, kes selleks on andnud oma nõusolekud.

„Musta Paela Päev" 23. augustil

„Rahvusvahelise Musta Paela Päeva" koordineeriv komitee sõitis neljapäeval, 10. aprillil Ottawasse, kus peeti pressikonverents selle aktsiooni tutvustamiseks. Torontost sõitsid EKN liige ja komitee esimees Markus Hess, National Citizen's Coalition'i abiesimees David Somerville, dr. Linards Lukks ja Stanislaw Sadowski.

Enne pressikonverentsi külastati parlamendiliiget Alex Kindy't, kes teatas, et ta on juba uurinud võimalusi mõjutada Kanada parlamenti välja kuulutama 23. augusti „Musta Paela Päevaks". Ta oli aktsiooni suhtes optimistlik ja lubas asja edasi ajada.

Pressikonverents algas 1:15 p.l. parlamendihoonetes. Esindatud olid 15 uudiste-organisatsiooni. Samuti oli kohal parlamendiliige Fred King, kes on ühtlasi parlamendi juures asuva ebaametliku inimõiguste komitee esimees.

Konverentsi avas David Somerville, tutvustades laudkonna liikmeid. Avasõna ütles Markus Hess, selgitades musta paela aktsiooni mõtet, tagapõhja ja ettevalmistusi, mis on seni toimunud. Järgmisena võttis sõna dr. Lukks, kes ütles, et toetust sellele aktsioonile on tulnud mitmetelt vabadusvõitlikelt organisatsioonidelt. Dr. Lukks luges siis ette kirja ukraina dissidendilt Valentin Moroz'ilt. Moroz andis oma toetuse musta paela aktsioonile, nentides et Euroopa kaart on pool must ja pool punane, kus õieti ta peaks olema kõik must. Balti riikidel ja Ida-Euroopal on õigus iseseisvusele ja maailm ei saa sellest faktist mööda minna.

Poola esindaja Stanislaw Sadowski ütles, et poola ühiskond toetab seda aktsiooni ja et on juba võetud kontakt „Solidaarsuse" liikumisega Poolas selle päeva tähistamise suhtes.

Lõpuks võttis sõna David Somerville, üteldes et vene dissidendi Vladimir Bukovsky organisatsioon (Resistance International) on andnud oma toetuse, USA senaator Al D'Amato on lubanud korraldada ÜRO ees demonstratsiooni sellel päeval, kavas on lähemas tulevikus USA esinduskogu ja senati ette viia ettepanek „Musta Paela Päeva" väljakuulutamiseks, ja et paruness Caroline Cox Inglismaal momendil mõjutab Briti parlamenti „Musta Paela Päeva" ametlikult välja kuulutama.

Sõnavõttudele järgnes ajakirjanike küsimustele vastamine.

Õnnetus . . .

(Algus esiküljel)

eest, mis järgmisel nädalalõpul Põhja-Ameerika kohale jõuab. Kiirguse tugevus on siis juba nõrgenenud ja ei ole tervisele hädaohtlik.

Iga tunni möödudes möönis TASS õnnetuse tõsisust ja Läänes ilmusid teated, et Tšernobõlis on tuhandeid surnuid ja vigastatuid ning kümneid tuhandeid oma kodudest pagejaid ja evakueerituid.

Nn. „core meltdown" tähendab olukorda, kui uraanivardad (millest kiirgust saadakse) ilma jahutusveeta jäävad, hrl. vesinikumulli surve tõttu, kuumenevad ja siis sulama hakkavad. Kui vesinik plahvatab (nagu juhtus viimase USA süstiklennukiga), paisatakse kiirgus atmosfääri, kus ta õhuvoolustega ümber maailma kandub. Kiirgus väheneb kaugusega ehk aja möödudes.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Toeta allkirja andmisega vaatleja staatuse nõudmist Eesti Vabariigile ÜRO-s!

NÄDALAKROONIKA

TORONTO — Arstide ühingu juhatus otsustas pooldada streiki, et valitsust sundida loobuma oma kavast, keelata arstidel võtta kõrgemat tasu patsiendilt kui näevad ette valitsuse poolt antud juhendid. Arstide ühingu 250-liikmeline nõukogu üksmeelselt andis oma presidendile, dr. Earl Mayers'ile volituse alata streiki, kui see osutub vajalikuks. Streik oleks üle-Ontarioline ja arstid abistaksid ainult neid haigeid, kes on kriitilises olukorras.

LONDON — Inglismaa ajaleht „Observer" avaldas teate, et N. Liidust tulnud kirjade kohaselt piinatakse Andrei Sahharovit Gorkis. Tema iga sammu jälgib N. Liidu salapolitsei KGB, teda söödetakse vägivaldselt, teda piinatakse füüsiliselt ja tema vaimu suretatakse. „Observer" lubab hakata avaldama varsti üksikasju selle kohta, kuidas KGB Sahharovit piinab.

TORONTO — Järelvalimistel York East valimispiirkonnas võitis liberaalide partei kandidaat. Seni konservatiividele kuulunud valimispiirkond andis liberaalidele suure enamuse. NDP kandidaat, kes möödunud üldvalimistel tuli teisele kohale, jäi seekord kolmandale kohale. PC liider Larry Grossman nentis seejuures, et liberaalide „mesinädalad" ei ole veel möödas.

NEW YORK — USA asepresident George Bush märkis ühes sõnavõtus, et ta on hämmastunud negatiivsest reaktsioonist, mille osaliseks sai USA valitsus ja president Liibüa ja tema diktaatori karistamise pärast. Lennurünnak teostati pärast korduvaid atentaate, mida ailas ette valmistada ja teostada Liibüa valitsus ja Moammar Khadafi. Ta märkis, et õigus ennast kaitsta terrorismi vastu on lubatud rahvusvahelise õiguse alusel ja USA valitsus tegi seda oma ja teiste vabade rahvaste kaitseks.

TORONTO — Roomakat. koolide õpetajate streik lõppes ja 99.000 õpilast läksid tagasi oma klassiruumidesse. Streik kestis 5 päeva. Õpetajad nõudsid kõrgemat palka ja väiksemaid klasse. Nende aastapalk tõusis $2.000 aastas. Õpilaste arvu vähendamine klassis on probleemiks. Selleks on vaja täiendavaid klassiruume ning rohkem õpetajaid. Mõlemad probleemid vajavad põhjalikku olukorra selgitamist. Sellega nõustuti.

NEW YORK — Stalini tütar Svetlana jõudis tagasi USA-sse ja sõitis kuhugi teadmata kohta. Svetlana tuli USA-sse 1967. a. Elas seal 17 aastat ja läks siis tagasi N. Liitu, kus kritiseeris elu USA-s. Ameerikas sündinud tütar Olga ei olnud rahul N. Liidus ja tuli varsti tagasi Läände. Ta õppis Inglismaal ühes pansionaatkoolis ja on elanud ka Ühendriiges.

TORONTO — Ajaleht „Sun" teostas uurimuse selle kohta, kuidas rahvas hindab Khadafi karistamist terroristlike aktide korraldamise pärast vabas maailmas. 80% pooldasid Khadafi karistamist ja korrale kutsumist lennurünnaku kaudu, kuna see on ainukene, mida respekteeritakse kommunistlikus maailmas.

KALIFORNIA — Titan 34-D rakett, millega taheti saata maailmaruumi salajast luuresatelliiti, lõhkes väljalaskmisel ning hävitas väärtusliku satelliidi. See on suureks tagasilöögiks USA luureteenistusele N. Liidu tegevuse jälgimisel maailmaruumis. Arvatakse, et tegemist ei ole mitte sabotaažiga, kuid see oli siiski järjekorras teine õnnetus Titan 34-D raketiga. Eelmisel juhul põhjustas raketi plahvatuse enneaegne vedelkütuse mootori seismapanek.

LONDON — Inglismaa politsei laskis vabaks naise, kes oli viimas lõhkepommi lennukisse, mis oli lendamas Londonist Iisraeli. Põhjuseks loeti asjaolu, et naine oli veetud ninapidi meessõbra poolt. See oli lubanud abielluda ja soovis, et naine lendaks Iisraeli, kuna mehel, ühel palestiinlasel, oli midagi veel toimetada ja lubas lennata järgmise lennukiga. Anne-Marie Murphy kohvrisse oli paigutatud Nazar Hindavi poolt 10-naelane lõhkelaeng koos detonaatoriga. Palestiinlane vahistati.

USA Senat kinnitas 14. juuni Balti Vabaduspäeva

NEW YORK (M. E.) — USA Senat võttis E.V. aastapäevale järgselt vastu resolutsiooni Balti Vabaduspäeva osas, millega mälestatakse 14. juuni 1941. a. massküüditamist ja näidatakse illegaalset okupatsiooni kolmes Balti riigis. Kui resolutsiooni esitaja sen. D. Riegle (R., Mich.) sai selle kolmandaks ja lõplikuks lugemiseks sõna, refereeris ta Senatile samal päeval N. Y. Times'is ilmunud artiklit, mis kandis eestikeelset pealkirja „Elagu vaba Eesti", ja palus seda ära tuua Kongressi Recordi veergudel, mis ka sündis.

Eesti rahvuskoondisele ja ka meie lõunanaabreile lätlastele-leedulastele oli kahtlemata mainitud artikkel meeldivaks üllatuseks, — tähendas ERKÜ esim. J. Simonson meie lehe esindajale, ja lisas, et N. Y. Times'i reporter Washingtonis oli pealed sattunud ERKÜ-lt ringkirjaliselt Kongressi liikmetele saadetud avaldusele ning astus seejärel lisaandmete saamiseks temaga telefoniühendusse. 80-realises artiklis anti positiivselt edasi Eesti, resp. Balti poliitilisi küsimusi, samuti tunnustust, et pres. Reagan Balti Vabaduspäeva kaudu on tugevate sõnadega märkinud illegaalset kommunistlikku okupatsiooni Balti riiges.

ERKÜ esimehe jutuajamise, koos väljavõtetega ERKÜ avaldusest Kongressi liikmeile, toomine N. Y. Times'i veergudel oli omamoodi üllatav, kuna selles lehes viimase-aegselt Balti rahvaste mainimist esines peamiselt halvas valguses ühenduses „sõjakurjategijate" küsimusega. Seadusliku jõu saamiseks vajab Balti Vabaduspäeva resolutsioon veel ka Esindajatekoja otsust, kus see alles käigus.

Deporteeritud Artukovic Jugoslaavias kohtu all

Jugoslaavias algas kohtumõistmine sõjakuritegudes süüdistatud Andrija Artukovici üle vaatamata väitele, et ta on liiga haige ja puuduliku mõistusega protsessiks. 86-aastane Artukovic, kes veebruaris deporteeriti USA-st, aidati kuulikindlasse klaasputkasse, kus istus ükskõikselt. Endine Kroaatia siseminister Teise maailmasõja ajal, saksa okupantidega koos töötanud valitsuses, oli ta ebakindel jalgadel, kuid vastas selgelt oma kohta andmeid andes.

Artukovic põeb Parkinsoni haigust, tal on veresoonte skleroos ja psüühiline sündroom ajuvigastuse tõttu, olles pinge tõttu veresoonte lõhkemise ohus, väitsid kaitseadvokaadid. Kohtualusel on nõdrameelsuse tunnuseid, kuna usub vahel et ta on paavst Pius VI.

Toronto teeb „rahutööd"

Toronto linnavolikogu otsustas anda 50.000 dollarit komiteele, kes organiseerib rahvast „rahutööks", vaatamata väidetele et mõned rahu eest võitlevad grupid on liiga N. Liidu poolt ja USA vastu, et saada kogukonnalt toetust. Linnanõunik Tom Jakobek ütles, et Toronto maksumaksjate rahakott kannatab, kuna linnavolikogu jätkuvalt annab raha üritusteks, mida peaks finantseerima Ottawa. „Kõik mõistlikud inimesed tahavad elada rahus, kuid meil ei ole volitust maksumaksjatelt kulutada sel viisil raha", lisas linnavolinik Bill Boytchuk. Aastate jooksul on linn andnud miljon dollarit rahutaotlusteks (pool sellest rahuaiale raekojaväljakul), kuid midagi ei muutu. Linnavolinik Derwyn Shea ütles, et „komitee kulud rahutöö koordineerimiseks tõusevad 100.000 dollarile, kui arvestada selleks rakendatud linnaametnike ajaga ja teenindusega. Millegipärast, kui keegi ei hääleta rahutöö poolt, peetakse teda sõjaõhutajaks". Linnavolikogu tegi toetuse andmise otsuse pärast seda, kui linnapea Art Eggleton ütles, et sekkumine rahu küsimusse on igaühe asi ja paljud teised linnad on seda teinud.

XVIII Lääneranniku Eesti Päevade Peakomitee moodustatud

Möödunud aasta lõpupoolel moodustatud Lääneranniku Eesti Päevade (LEP) juhatuse üleskutsele leida isikuid, kes oleksid nõus kaasa aitama LEP ürituste korraldamisel ja kavandamisel, reageeris hulk asjast huvitatud kaasmaalasi. Nende hulgas on väga mitmeid, kes on Vancouverisse asunud hilisematel aegadel, enamuses nooremast põlvkonnast. Nii võib ka loota, et seekordsed LEP, mis leiavad aset Vancouveris 1. - 5. juulini 1987. aastal, võivad kujuneda senistest LEP-st erinevaks.

Esimeseks suuremaks muudatuseks on LEP peakorteri asukoht — kallihinnaline hotell „Vancouver" südalinnas, kuhu on kinni pandud ka väliskülalistele toad, millede hinnaks arvati olevat $100 öö-päev. Noorusele, kes sellist hinda tasuda ei jaksa, loodetakse leida teisi majutus võimalusi, nagu erakodud.

LEP Peakomiteesse kuuluvad:

Matti Klaar — esimees; Lembit Pütsep — — abiesimees; Hilja Hansson — abiesimees; Jaak Puusepp — majandus; Tiit Pikksalu — turustamine; Tõnis Tutti — programm „peod"; Hilja Hansson — programm „kultuur" ja Alar Suurkask — sekretariaat.

Programm „kultuuri" osakonnas tegutsevad järgmised: Helve Ranniste — avaaktus; Teas Tanner — kunstinäitus; Krista Tanner ja Aino Tamm — käsitöönäitus; Ellen ja Linda Kallas — moenäitus; Vic Remmelg — filmid, video; Rudolf Olljum — vaimulik osa; Thomas Kirves — kontserdid; Susan Muld — rahvatants; Johann Eilau — erikoosolekud; Juta Kitching — luule ja muusika; Maret Kivisild — talentide kontsert; Eugen Ruus ja Thomas Kirves — laulupidu.

Programm „peod" — koordineerijaks Tõnis Tutti. Liisa Dobereiner — noorte sprort; Georg Neufeld, Alar Olljum ja Jaan Kembi — noorte peod; Mart Kiss, Peeter Linde, Toivo Allas, Harry Jaako ja Jaak Selde — rahvapidu; Milvi Puusepp — ball; Raymond Rannala — akadeemilised organisatsioonid.

Majandustoimkonda kuuluvad: Jaak Puusepp — koordineerija; Vello Püss, Mare Edwards, Armas Kivisild ja Mari-Ann Linde — abilised.

Turustamistoimkonda kuuluvad: Tiit Pikksalu — koordineerija; Marvi Wilson ja Henry Talve — abilised.

Sekretariaati kuuluvad Alar Suurkask ja Valmar Tamm.

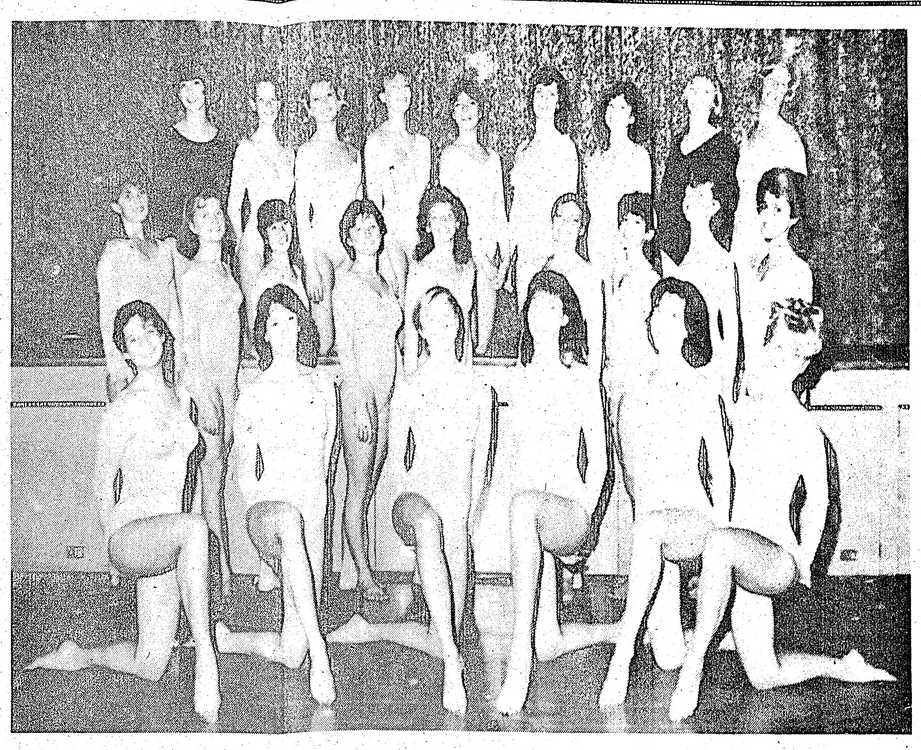

KALEV ESTIENNE valikrühmade esinemine toimub 10. mail kell 7.30 õhtul Minkler auditooriumis (Finch ja Woodbine).

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK
FLORIST
LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

Eestlane ainuke elanik Rootsi Kogukonnas

STOCKHOLM (EPL) — „Gålsjöbruk — kogukond, milline keeldub suremast" on ajaleht Nya Norrlandi pealkirjas eriskummalisele loole ametlikust administratiivüihikust (församling), mis pole kustutatud senini, kuna sellel on üks elanik. Nimelt eestlane Helmut Anier.

Ametlikes paberites ütleb statistika, et kogukonnas ei ole seisund muutunud: üks elanik suri ja selle asemele tuli üks uus: Helmut Anier, kes 65 aasta täitumisega läks pensionile ja kirjutas ennast elanikuks Gålsjöbruki, kus tal on kinnisvara. Ta on nii selle kogukonna vanimaks elanikuks. Ja ka noorimaks.

Tegemist on vana tööstusasulaga, milline on, nagu paljud teisedki asulad Norrlandis, kaotanud oma elanikud töövõimaluste lõppemisega. Paberitesse on jäänud kogukond iseseisvana selle tõttu, et seal asub piiskopkonna maaomand. Nüüd on plaanid olemas naaberküla Offersjö elanike ülekandmiseks Gålsjö alla, et sel viisil kogudust alal hoida. Praegu kuuluvad nad Boteå kogudusse. Siis ei oleks Anier enam üksi — paberites . . .

Helmut Anier oli Offeris asuva katsejaama juhatajaks ja omas sellena teenistuskorteri. Kuna ta sellest pidi pensionile minekul lahkuma, otsutas ta asuda oma suvitusse Gålsjöbrukis.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KUHU MINNA?

Laup., 3. mail „Helis-rütmis kevadega" Peetri kiriku seltskondlikes ruumes algusega kl. 16.00.

Laup., 3. mail ja kolmapäeval, 7. mail Dance Workshop Theatre tantsulavastus Ryersoni teatris algusega laup. kl. 14.00 ja kolmap. kl. 20.00.

Laup., 10. mail T.E.R.R. „Kungla" maiball Metro Toronto Convention Centre'is algusega kl 18.30.

Pühap., 11. mail Täienduskooli emadepäeva aktus Eesti Majas algusega kl. 14.00.

Laup., 24. mail EKN noorte kabareeõhtu Läti Majas, 4 Credit Union Drive algusega kl. 19.30.

Pühap., 25. mail Tiiu Haamer'i klaverikontsert Tartu College'is algusega kl. 16.00.

OPTIKUD
RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

Aprill, aprill pensionäride koosviibimisel

Eriti ilus päikesepaisteline kevadilm aitas kaasa rohkearvulisele koosviibimisest osavõtule. Klubi esimees F. Terts, öeldes kõigile tere-tulemast, tegi teatavaks laiaulatusliku eeskava.

„Küla Kaja" orkester M. Niinvee juhatusel esitas A. Tuvikese poolt koostatud sõnalis-muusikalise põimiku, motoga: „Aprill, aprill, aprill, aprill" ning mängides ja lauldes „Meil kevad kauneid roose tuua võib . . . ". Järgnes M. Niinvee poolt lauldud „Kui mina ükskord naise võtan . . . " ja Konrad Külmalliku kaebus „Küll kurblik on poissmehe elu . . . ". Viimase salmiga ilmus lavale „pruut" (F. Saarni) ja lauldi „Me pruudipärga punume . . . " Lõbusa laulu ja tantsu lõpetas järsult Konradi naine, meest supikulbiga ähvardades. Ligi veerandtunnine põimik sai koosviibijate tunnustava aplausi.

Õpetaja Elmar Pähna söögipalvele järgnes kohvijoomine ja naabritega vestlemine.

Pärast kohvijoomist esitas Klubi Naiskoor Margit Viia juhatusel rahvalaulu „Laula, laula, suukene", Soome rahvalaulu „Kevadel" ja „Toomed on järve rannala . . . " ning lõpuks Joh. Jürgensi „Rõõmulaulu". Ettekanne sai kauakestva aplausi.

Tervisvõimlejate grupp, L. Luide juhatusel, tegi klaverimuusika saatel rütmilist võimlemist ja sai teenitult innustava aplausi.

Klubi esimees F. Terts, tänades kõiki koosviibimisest osavõtjaid ja korraldajaid, teatas et Klubi loterii toimub 27. aprillil. Järgmine klubi koosviibimine on neljapäeval, 15. mail.

Peakoosolekule, mis toimub 29. mail, järgneb suvevaheaeg.

Pensionäride Klubi koosviibimisel laulis „Küla Kaja" orkestri muusikalises põimikus Konrad Külmallik, saadetuna akordionil M. Niinvee poolt: „Küll kurblik on poissmehe elu . . ." Foto–O. Haamer

Skautide ja gaidide jüripäev

Toronto eesti skautide ja gaidide traditsiooniline jüripäeva paraad, mis paar viimast aastat on toimunud Eesti Majas, oli seekord viidud tagasi sinna, kuhu paraad õieti kuulub — avarasse spordihalli. Kohaks oli varasemaist aastaist tuttav Ontario järve kaldal asuv mereväe treeninghall. Eesti Maja suur saal oma piiratud mõõtudega ei võimalda kahjuks pikka paraadisammu ega anna pealtvaatajaile võimalusi mugavaks paraadi jälgimiseks. Eesti Maja on aga see-eest kõigile tuttavas kohas ja on alati lubatud noortele kasutamiseks. Nii on ühel kui teisel moodusel omad plussid ja miinused.

GAIDID KORRALDASID

Paraadi korraldamine oli seekord gaidide kätes. Paraadi juhiks oli „Põhjala Tütarde" lipkonna juht ngdr. Margot Nortmaa, kes on nanud sellealalised tuleristsed juba varem. See oli temal teine kord paraadi juhtida ja ta täitis oma ülesande hästi.

Kell 14.00 pühapäeval, 20. aprillil marssisid sisse Toronto neli suurt noortelipkonda: gaidide „Põhjala Tütred" ja „Rajaleidjad" ning skautide „Lembitu Malev" ja „Kalev". Mängis skautmaleva neljaliikmeline orkester, tehes häält mitmekümne mehe eest. Orkestri juhiks oli Peeter Jeeger.

Paraad joondatud, kõlas käsklus: „Lippude tervituseks valvel!". Sisenesid riigilipud — meie sini-mustvalge ja Kanada vahtralehelipp — kantuna skautide ja assisteeritud gaidide poolt. Järgnes Kanada hümn.

Paraadi ülevaatust toimetasid peagaid gdr. Hilja Kuutma, gaidmaleva juht ngdr. Anne-Mai Kaunismaa ja skautmaleva juht skm. Egbert Runge saadetuna paraadi juhist. Juhid tervitasid igat üksust eraldi, millele poisid ja tüdrukud vastasid vastavalt oma üksuse tavale selge ja kõlava häälega.

Palvuse pidas skm. Egbert Runge. Sellele järgnes tseremoonia, mida korratakse ülemaailmselt aastast aastasse igas eesti gaidide ja skautide üksuses jüripäeva kokkutulekuil. Tseremoonia nimi on „Mõttesild kodumaale". Vastava käskluse peale pöördusid paraadilolijad näod kodumaa suunas. Skaut Mati Pajo luges jüripäevaks 1986 pühendatud Hannes Oja luuletuse „Tervitus kodumaale". Lauldi Eesti hümni.

Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsi poolt tervitas noori seltsi esimees Lembit Pikkov ja Eesti Abistamiskomitee poolt Alfred Sepa. Viimane andis üle mõlemale malevale suuremaa toetussumma skautlikuks/gaidlikuks tegevuseks.

„KULLASADU"

Paraadi teine pooltundi kulus mitmesuguste skautlike ja gaidlike märkide väljajagamiseks. Jüripäeval lõpeb malevate talvine tegevusperiood, skautlus läheb toast õue. Koonduste asemel tulevad matkad ja laagrid, järgu- ja erikatsete asemel nende praktiline rakendamine metsas või merel/järvel. Sellel päeval hinnatakse töötulemusi ja on loomulik, et toimub „kullasadu", nagu seda piltlikult öeldakse. Pikk sinise kaleviga kaetud laud otse ägas auhindade all.

Eesti Gaidide Liidu, Eesti Skautide Liidu ja malevate ringkirjad loeti ette vastavalt gaidmaleva sekretäri ngdr. Eevi Novek'u ja skautmaleva sekretäri skm. Gunnar Mitt'i poolt.

Liitude poolt oli antud skaudi- ja gaidisõbra teenetemärk Tammetäht I järk noortesõbrale Alfred Sepa'le. Tammetäht II järk oli antud Laine Metsalo'le ja Tõnu Orav'ale. Märgid kinnitas kohalolijaile rinda peagaid gdr. Hilja Kuutma.

Skaudijuhi teenetemärk Põhjatäht II järk anti skm. Jaan Terts'ile. Gaidijuhi teenetemärgi saajad gaidmalevast olid järgmised tublid juhid: Põhjatäht I järk — gdr. Helgi Rosen, gdr. Aili Silm. Põhjatäht II järk — ngdr. Astrid Jõgi, ngdr. Ilme Paar, ngdr. Leili Terts. Põhjatäht III järk — gdr. Anne Agur, ngdr. Tiina Martjak.

EDUTAMISED

Edutamisel kutsuti gaidid ja skaudid rivi ette, kusjuures märgid või tunnistused andis üle vastava maleva juht.

Edutused gaidmalevas. PT — Põhjala Tütred, R — Rajaleidjad. Hoolsaks hellakeseks: Hiir, Kathryn PT, Jaason, Silvi PT, Randsalu, Ingrid PT, Kask, Tiina R, Raudsepp, Raja R. Hoolsaks gaidiks: Matsoo, Silvi PT, Nõmmik, Kadri PT. Eeskujulikuks gaidiks: Metsalo, Lee PT. Nooremgaideriks: Kask, Monika PT, Nõmmik, Maimu PT, van der Veen, Lydia R. Kiituskiri hellakestele: Kolga, Merike PT, Kuutan, Kristi-Li PT, Marley, Karin R, Marten, Tiiu R, Raudsepp, Laine R. Kiituskiri gaididele: Lepik, Kati PT, Taul, Kairi PT, Puhm, Alissa R, Roos, Marja-Leena R, Lees, Rita R, Kald, Lisa R, Kori, Pia R. Sõprusmärgid teenekatele vanematele ja sõpradele: pr. Reet Lambur, nskm. Andres Terts, nskm. Vello Silm.

Edutused skautmalevas. L — Lembitu, K — Kalev. Hundu hoolsusdiplom: Jomm, Paul K, Linkruus, Michael L, Lipp-Lepik, Mart K, Musta Peeter L, Novek, Heikki K, Remmel, Tarmo K, Sambla, Paul K, Uukkivi, Tarmo K. Skaudi hoolsusdiplom koos märgikandmise õigusega: Laansoo, Arvo K, Leivat, Risto L, Medri, Adam K, Musta, Leo L, Nõmmik, Hendrik K, Pajo, Mati K, Türk, Arno K, Petersoo, Tõnu K. Nooremskautmastriks: Loorits, Andres L. Skautmastri väitekirja kaitsemise õigus: Agur, Enno L, Kruus, Jaan L, Meret, Brian E.S.M.K. staap.

VI Eesti Metsamärgi kursuse lõpetanuile andis kursuse juht skm. Jaan Lepp üle vastavad tunnustused. Need juhid olid: Mikk Jõgi, Toomas Kald, Henn Kurvits, Ilmar Kütt, Endel Mell, Rein Pajo, Kaarel Truuvert, Monika Kask, Ingrid Kütt, Anne Orunuk, Lydia van der Veen.

AUHINNAD

Hundude pesadevahelises võistluses tuli esimeseks skautüksuse „Lembitu Malev" Must pesa koosseisus: Robert Arro, Eddie Kallikorm, Taavo Westerblom, Gillie Palias. Auhinna andis üle skautmaleva hundutööala juht nskm. Liisa Rand.

Skautide salgavõistluse võitis „Kalevi" lipkonna Ilvese salk koosseisus: Hendrik Nõmmik, Mati Pajo, Arvo Laansoo, Allan Metsalo, Toomas Orav ja Tarmo Saks. Salgavõistluse korraldaja skm. Silver Kask andis võitjale salgale igavesti rändava auhinna „Põhjakotka" lipu. See oli kahekümne viies kord seda auhina välja anda.

Gaidide auhindade üleandjaks oli maleva juhatuse gaidide tööala juht ngdr. Tiina Martjak. Parim salk „Küsimusmärgid" (Põjala Tütred). Koosseis: juht Kadri Nõmmik, abijuht Ellen Oiling, liikmed Liisa Kukk, Ingrid Laar, Taimi Petersoo, Merike Purje, Anne Ruberg. Laskevõitlused, 17 a. ja nooremad. Võitja Rajaleidjate naiskond: Lisa Käld, Kadri Sepp, Marja-Leena Roos. 18 a. ja vanemad: I koht — Silvi Verder PT, II koht — Linda Roosipuu PT, III koht — Tiina Martjak PT. Gaidüksuste vahelisel ujumisvõistlusel tuli esikohale „Põhjala Tütarde" naiskond, juhid Monika Kask ja Ingrid Silm.

Laskevõistluste auhindade üleandmist teostas skautmaleva sportjuht nskm. Arvu Oiling. Hundude laskevõistlus skautmaleva rändkarikale võitis Toronto Kalevi meeskond: Mart Lipp-Leppik, Mikk Novek ja Tarmo Uukkivi. Skautide laskevõistluse „Eesti Lipp 100 aastat" komitee rändkarikale võitis skautüksuse „Lembitu Malev" meeskond: Martin Juuse, Eric Silmberg, Mart Matsoo, Robert Kruus.

Vendurite laskevõistluse Korp! UGALA rändkarikale võitis skautüksuse „Lembitu Malev" meeskond: Cristoffer Timusk, Markus Kask, Marcus Silmberg, Eric Silmberg. Vanemskautide laskevõistluse E.U.S. rändkarikale võitis „Tor. Kalevi" meeskond: Ricky Tae, Toomas Kald, Raimo Karhunen, Ilmar Kütt.

ÕNNETAALRID

Järgmisena malevate majandusjuhid gdr. Anne Orunuk ja skm. Mart Pedel tegid teatavaks parimad õnnetaalrite levitajad, jagati välja preemiad müüjate vahel ja loositi välja ostjate vahel kaks maali. Kunstnik J. Saarniit'i maal oli annetatud kunstniku lese poolt. Selle võitis skautide õnnetaalrite ostjaist A. Praks. Kunstnik Endel Ruberg'i poolt annetatud maali võitis gaidide õnnetaalrite ostjaist Tammi Ruutupõld (nr. 1703).

Parimad õnnetaalrite levitajad olid: skautmalevas — Tarmo Saks (270), Mati Pajo (104), Toivo Pajo (100). Kõik Toronto Kalevi lipkonnast. Gaidmalevas: Taimi Petersoo (75), Marja-Leena Roos (74), Ingrid Laar (65).

Vaatamata pikale poiste, tüdrukute ja juhtide reale, kes tulid väljateenitud hüvitusi vastu võtma, viidi paraad läbi sujuvalt tunni aja jooksul. Lõppes, nagu kõik paraadid, paraadimarsiga. Lipkond lipkonna järele möödus vastuvõtjate rivist vastu uuele skautlikule/gaidlikule tegevusperioodile — kevadele ja suvele.

Pealtvaatajad jälgisid kogu sündmust väga hea nähtavusega rõdult.

6000 TOETUST

Hiljem oli Eesti Majas gaiderite ja skautmastrite koondiste ühine koosviibimine, kus huvitava ettekandega esines skm. Evald Oder. Referent töötab telefonikompanii juures. Tema ettekande teema oli „Side". Pühitseti ka skm. Richard Antiku 85-dat sünnipäeva kringli ja lauluga, kuigi sünnipäevalaps ei saanud ise kohale tulla. Lõpuks tegi skm. Egbert Runge teatavaks, et päeval toimunud paraadil Eesti Abistamiskomitee esimehe Alfred Sepa poolt üle antud toetuse suurus kummalegi malevale oli 3000 dollarit, seega 6000 dollarit eesti noortele. Teade võeti vastu tugeva heakskiitva aplausiga.

E.A.

Eesti skaudid kanuuvõistlusel

5. aprillil toimus Lääne-Torontos, Humberi jõel, Kanada skautide igaaastane kanuu-võidusõit, millest on igal aastal palju osavõtjaid, isegi USA-st.

See sõit on „Great Humber River Canoe Race" (Humberi jõe kanuuvõistlus) ja see on umbes 13 km pikk ja kulgeb piki kevadiselt voolavat Humberi jõge alla.

Sellest sõidust võttis osa ka meie skaute (kes olid harjutanud kanuusõitu Kotkajärvel). Kaks vendurskauti, Tarmo Soots ja Alrek Meipoom, tulid oma klassis teiseks, ajaga 75 min. ja 44 sek.

Nende klassis oli registreeritud 59 kanuud (igas kanuus kaks poissi).

Sportlaager Jõekäärul vajab toetust

Jõekäärul toimus esimene Sportlaager augustis 1985. Laagrist võtsid osa üle 65 noore, keda õpetati neljas spordialas: võrkpall, jalgpall, tennis ja kergejõustik. Üldine mulje oli, et laager oli hästi õnnestunud. Noored, nende vanemad ja instruktorid jäid rahule noorte saavutustega laagri ajal ja ka pärast laagrit, koolis või spordiklubides.

Senini eelregistreerinute arvust võib arvata, et sel suvel tuleb Sportlaagrisse rohkem noori, ligi 100 on ette nähtud. Et programmi huvitavamaks teha, on lisatud uued spordialad ja eriinstruktorid saadud nende õpetamiseks. Esimesel aastal toetas Ontario provints „WINTARIO grant'iga" laagrit rahalise summaga, kuna oli laagri alg-aasta. See toetus suunati spordivarustuse ostmiseks (pallid, võrgud ja muud), mänguväljakute ehitamiseks jne. Sel aastal WINTARIO toetus ei kordu, kuigi on kavatsus panna Jõekääru spordistaadioni jooksurajale uus kate, mida oleks hädasti vaja.

Kui sarnast laagrit edaspidi pakkuda eesti noortele, siis on eesti ühiskonna abi tarvis rahalise toetuse näol. Palume annetuste tšekid kirjutada nimele SPORTLAAGER '86 või kui soovite annetust tulumaksust maha arvata, siis tšekk kirjutada nimele EESTI SIHTKAPITAL KANADAS ja saata Sportlaagri laekurile: Toomas Saar, P. O. Box 38, Millgrove, Ontario, L0R 1V0.

EMADEPÄEVA-EELNE
„Meie Elu" kaupluses müüdavate kaupade
ODAVMÜÜK 10 PROTS.
HINNAALANDUSEGA
Eesti Majas, 958 Broadview Ave.
II korrusel.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

Sopran Liina Purje-Lepik. Foto — S. Preem

Korp! Fidentia kevadkontsert

Pühapäeval, 20. aprillil pealelõunal toimus Tartu College'i saalis naismuusikute Korp! Fidentia korraldusel kevadkontsert. Need iga-aastased kevadkontserdid on alati tähelepanu pälvinud ja on olnud oodatud. Seekord oli publikut vähe, kuna selle nädalalõpu „ürituste kalender" oli ülekoormatud mitmete suurürituste ja rea teistega. Samuti oli naaberlinna Hamiltoni eestlastel üritusrohke nädalalõpp.

Esinesid sopran Liina Purje-Lepik ja harfist Elva Mikk — mõlemad eestlaskonnas küllaltki tuntud muusikud. Ühine neile mõlemale on kõrgemas astmes muusikaõpingud nii USA-s kui Kanadas — Liinal New Yorgi ülikooli B.M. kraad (1980) laulu ja koolimuusika alal ning täiendavalt Lääne-Kanada ülikooli muusikakursustel Banffis ja mitme muusikapedagoogi juures. Elval on B.M. kraad Rochesteri ülikoolist (1978) harfi alal ja on õppinud University of Toronto muusikapedagoogi kutse saamiseks. Ning ta kuulub Eastman School of Music (Rochester) orkestri koosseisu.

Sel kevadkontserdil esinesid nad vaheldumisi ja iseseisvalt omaette. Esimesena Elva harfil kahe palaga: J.S. Bachi „Andante viiulisonaadist nr. 2" ja A. Francisque „Pavane et Bransies" — nõudlikud palad interpreedile ja niigi nõudlikul muusikainstrumendil, nagu seda on harf. Seda oma nõudlikku instrumenti solist käsitles näiliselt hea tehnika ja tõlgendusega. Ilmne oli väike närveldamine ja mõned viperused. Olgu siinkohal märgitud, et ulatuslike tööde juure võinuks siiski kasutada noodistikku, mis harfi juures lubatud; solist aga esitas need kogu ulatuses peast. Väheste viperuste juures oli esitus noore kunstnikule täistunnustust andev.

Järgmisena laulis Liina viis laulu Karen Rymal'i klaverisaatel — A. Läte „Primula Veris" ja „Kiigelaul", H. Tobias-Duesbergi „Mure" (Juhan Liivi sõnad), S. Purre „Talvine õhtu" (V. Grünthal-Ridala) ja G. Bizet' ooperist Carmen „Habanera" (Arm on linnuke). Liinal on ulatuslik hääl ning meeldiv tämber. Tal on eesti heliloomingu alalt kaunike repertuaar Helmi Betlemi stuudio päevist, kus ta oma lauluõpinguid alustas. Esitatud palad olid vähem kuuldud nind vanameistri Aleksander Läte laulude esitusel võis aimata H. Betlema juhendamist, mis esituses olid lätelikud. „Mure" ja „Talvine õhtu" olid nauditavad, niipalju kui seda võimaldas võimatu T. College'i saali akustika, mis pooltühja saali puhul oli eriti miinuseks. „Habanera" on Bizet'l originaalselt loodud metsosopranile ja see on ka ooper „Carmen'i" lavastusis olnud metsosoprani kanda ja hiilgeosa. Seni pole siin sõnavõtjal juhust olnud seda kuulata sopranilt. Pean siiski tunnistama, et Habanera on metsole.

Teisel poolajal jällegi Elva esines esimesena kolme palaga: G. Pierne'i „Impromptu Caprice", R. Eespere (Eestis nooremaid heliloojaid) „Nümfid — süit harfile" ja A.R. Ortiz'i „La Quabina". Kogu nende esitamisel oli solist üle saanud esimese osa juures märgitud märkmeist ning jääb vaid mainida, et ta on kindlal tõusuteel.

Teisena Liina tutvustas Ed. Tubina vokaalhelindeid kahe lauluga — „Punane õunapuuõis" (Juhan Liiv) ja „Hällilaul" (Ernst Enno) ning A. Catalani „Mu kodumägedes" (oop. „La Wally") ja G. Puccini „Koidukullas näeme" (oop. „Madame Butterfly"). Võis tõdeda, et Liinal muusikalavastusis võiks edu olla. Klaverisaade vokalistile oli üldiselt korrektne, võinuks olla aga enam kontakti.

Korp! Fidentiat ei tohiks heidutada seekordne osavõtu leigus. Korporatsioonis on tublisid muusikuid mitmelt alalt ning üha juuretulijaid, keda siduda eestlusega ja nendele luua esinemisvõimalusi.

R.A.

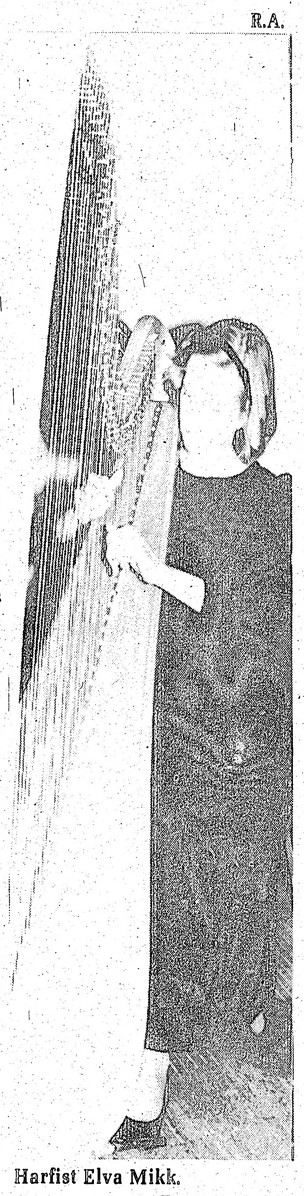

Harfist Elva Mikk. Foto — S. Preem

Ilmus
Eesti Vabariigi aastapäevaks
Mälestusteos: TUNDMATA TULEVIKKU
(Ajakirjanikult lugejale)
Autor: S. Voidonbaum
Saadaval ja tellimised: Eesti Kirjastus Kanadas, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
Hind $20.00 pluss postikulu

Peter Kaups'i kunstinäitus

Igal kevadel toimub Peter Kaups'i värske aastatoodangu kunstinäitus Toronto Baptisti Koguduse noorteruumis, tavaliselt 30 eksponaadi piires. Seekordne 25. ja 26. aprillil. Need on õhuküllased maastikumaalid akvarellitehnikas, juhitud suurest distsipliinitundest ja heast pintslikäsitlusest. Tema töödele on omane realism ja tagasihoidlik, ühtlaselt varjutatud toonide kooskõla.

Ka seekevadine näitus hõlmas 33 tööd, mitmes varjundeis ja mitmes aspektist. Seal oli Tallinna ja rannavaateid, taluhooneid ning asulate motiive, randu ja teid küll kevad- ja suvepäikeses, sompunud sügises ja karges talves, Igale leitud vastav käsitlusviis, koloriit ja meeleolu. Kunstnik on näiliselt üle maalitehnilisist võtteist ning on seda suuremat tähelepanu omistamas just objekti meeleolu ja omapärasuse väljatoomisele. Oige märgatav rõhk on asetatud Tallinna motiividele, neist enamuses talvised — „Tallinna müür" (13), „Nunne tänav" (14), „Viru tänav" (32) jt. Aga ka mitmed teised on talvemeeleolulised — „Tavalised puud" (7), „Aurora farm" (8,30), „North Bay tagahoovid" (19,29), „Varakevad" (33), läbi puiestiku nähtavad hooned (hea motiiv) ning teisi maju ja hooneid — „Valged majad sügisel" (22). „Majad Tenants Harbour'is" (9), mis näitavad kunstniku head lineaarset käsitlust ning sobitamist maalitervikusse. Paari märget ei saaks jätta lisamata ja see oleks: talvistel motiividel tahtnuks sinitaeva võlvil näha hallikat, mis iseloomustavam talvele; ning linnade tänavavaadetes näha mõnd figuraalset kuju, milleta tänav tundub elutuna („surnud" tänavana).

Näitusel tõstaksin eriti välja suurema maalingu „Lõuna pool Mary Lake'i" (15) oma hea kauguse ja sügavuse atmosfääris, milles esile tõuseb kunstniku koloriiditaju. Muide kõik kunstniku teostused on teostatud suure distsipliini ja kunstnikule omase sisetundega, esitades endale üha kandvamaid ülesandeid, neid lahendades tähelepanuväärsete tagajärgedega.

R.ANTIK

Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis auhinnatööde võistluse tingimused aastal 1986

1. Võistlusest võivad osa võtta üliõpilased ja teaduslikud edasiõppijad paguluses, kes on ülikooli sisse kirjutatud. Kuna sooviks on, et eelkõige ergutada nooremaid valima kursusetööks eesti teema, on võistlusest osavõtjate vanuse ülemmääraks 40 a.

2. Töö peab vastama nõuetele, mis õppeaine järgkursuste seminaritööde kohta on kehtivad. Ulatus peab olema vähemalt 20 lehekülge masinakirjas. Tööle tuleb lisada andmed saadud hinde ja akadeemiliste punktide arvu kohta.

3. Võistlusele võib esitada seminaritöid, mis (vähemalt osaliselt) käsitlevad eestiainelisi küsimusi. Seminaritöö võib olla kirjutatud kas eesti või mõnes teises keeles. Võõrkeeles kirjutatud töö peab olema varustatud eestikeelse sisukokkuvõttega.

4. Võistlusest võib nimetatud vanusepiirini osa võtta ka tööga, mis pole kirjutatud otseses seoses ülikooliõpingutega, kuid see peab vastama heakskiidetud seminaritöö teaduslikule tasemele.

5. Võistlustööde auhinnažüriiks on Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis juhatus.

6. Väljaandmisele võib tulla kuni kolm rahalist auhinda, kusjuures auhinnaks võib olla maksimaalselt 3000 rkr. Selle suuruse määrab ETSR juhatus, arvesse võttes töö teaduslikku taset.

7. Töö tuleb esitada 1. oktoobriks 1986 varjunime all koos suletud ümbrikku lisatud teatega autori nime ja elukoha kohta aadressil: Eesti Teaduslik Selts Rootsis, Box 92, 101 21 Stockholm. Informatsiooni saamiseks võib pöörduda Paul Laani poole aadressil: Finska institutionen, Stockholms Universitet, 106 91 Stockholm, tel. 08/ 16 33 38.

Kontserdid rikastavad jumalateenistusi Peetri kirikus

Solistide ja kooride kontserdid Toronto Peetri kirikus on järjest sagenenud. Möödunud pühapäevane jumalateenistus oli taas läbi põimitud lauluettekannetega, seekord laulusolistide Elna Libe (sopran) ja Estra Toompuu-Väli (alt) kaastegevusel, keda orelil saatis organist Roman Toi.

Juba esimene duett — H. Backmanni „Pühapäevahommik" — andis jumalateenistusele piduliku ilme. Järgnes orelisoolo, siis ühislaul ja liturgiline osa.

Vaimulikku osa täitis õpetaja Edgar Heinsoo, kes oma lühikese jutluse aluseks oli võtnud Taaveti laulu 96:1, mis ka hästi sobis kontserdiilmelise jumalateenistuse puhul. Jutluse sisuks oli, kuidas elada Jumalaje meelepäraselt ning laulu ja muusika osatähtsus nii kiriklikus tegevuses kui ka üksikinimese elus.

Järgnesid eestpalved, teated ja lõpuliturgia. Jumalateenistuse teine pool oli kontsert-osa, mis algas sopran Elna Libe kahe lauluga: Franz Abti „Palve" ja J. S. Bachi „Mu süda ärka üles". Edasi kõlasid alt Estra Toompuu-Väli laulduna G. F. Händeli laulud „Kõikvõimsam Jumal, kuule mind" ja „Te Deum". Ja nüüd oli kord jällegi E. Libe käes, kes oma teises etteastes esitas „Õndsad need" (Healy William) ja „Kuule, Jehoova, mu õigust" (Maimu Miido). E. Toompuu-Väli laulis veel kaks laulu, tuues seekord kuulajaskonna ette G. F. Händeli helindi „Ta oli põlat" ja teisena A. Dvoraki „Kuule mind, mu Jumal". Lõpulauluna esitasid solistid koos (duetina) G. F. Händeli „Oo tule, vabadus". Värskendav kontsert-jumalateenistus lõppes kirikuliste ühislauluga „Kiida nüüd Issandat" ja dr. R. Toi improvisatsiooniga koraali teemal.

V. L.

Näitleja Agnes Lepp-Kaasik suri Stockholmis

Esmaspäeval 14. aprillil suri Stockholmis Sabbatsbergi haiglas pärast pikemat haigust näitleja, lavastaja ja draamakirjanik Agnes Lepp-Kaasik, sünd. 11. juunil 1907.

Agnes Lepp-Kaasik oli iseseisvas Eestis silmapaistvamaid noorema põlvkonna näitlejaid „Estonias", eriti komöödia alal. Paguluses on ta innukalt osa võtnud teatritegevusest, kujundanud meeldejäävaid osasid, teostanud kõrgekvaliteedilisi lavastusi ja kirjutanud kaks eduga esitatud näidendit.

Agnes Lepp-Kaasikut jäävad leinama ta abikassa Harri Kaasik, tütar Rutt perega, Stockholmi eesti näitlejate pere ja kõik teatrihuvilised.

EPL

Evelyn Koop rahvakunsti nõukogu direktoriks

Community Folk Art Council of Metropolitan Toronto esimeheks valiti Joseph Piccininni. Eksekutiivkomitee valiti 8-liikmeline 17 direktoriga, nende hulgas „Kalev Estienne'i" juht Evelyn Koop.

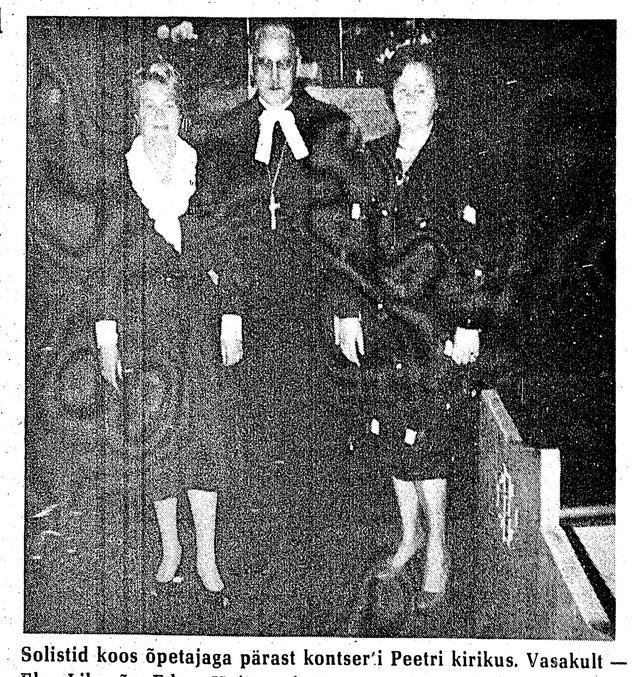

Solistid koos õpetajaga pärast kontser'i Peetri kirikus. Vasakult — Elna Libe, õp. Edgar Heinsoo ja Estra Toompuu-Väli.

Vancouveri Eesti Seltsi Näiteringi kirev õhtu

Sel ajaloolisel õhtul, kui Vancouveri elanikkond nautis suurejoonelist ilutulede lendu taevalaotusse Vancouveri sadamas Kanada Platsi ümbrusest Stanley pargini, ja ühiskonna liidrid koos kutsutud külaliste ja muidu rohkem- ja vähemtähtsate tegelastega nautisid õhtut Sajandi Ballil Pan Pacific hotellis, kogunes Vancouveri eesti rahvas hulgaliselt Eesti Kodu aulasse, et üheskoos lõbusas tujus nautida oma rahva omaloomingut kireva õhtu näol.

Vastelustunud Vancouveri Eesti Seltsi näitering Laine Nääbi osaval juhtimisel esitas laupäeval, 5. aprillil Eesti Kodu aulas Jaan Purga ühevaatuselise näljamängu „Osta ei ole kerge". Osalisi oli kolm: Laine Nääb, Linda Päären ja Jaan Vister.

Kava teises osas esitati rahvatantse Susan Mulla juhtimisel ja VES segakoor Thomas Kirve juhatusel laulis kolm laulu: „Helle laul", „Siidilipp ja hõbepurjed" ja „Midrilinnu laul". Kvartett koosseisus A. Kirves, S. Muld, M. Muld ja J. Vink, esitas „Une Mati". Hilary Tanner esitas klaveril Beethoveni „Sonaadi", Chopini „Valsi" ja popurrii eesti viisidest. Aino Pungar luges Asta Willmanni „Lummist" loo „Muinasjutt".

Esinejatele anti rohkelt lilli. Kuulajaskond jäi õhtuga väga rahule ja ootab ja loodab, et VES-i näitering selliseid õhtuid tulevikus tihedamalt korraldab. Etendus läbi, mindi allruumidesse kohvile.

Vancouveri linna 100-aasta juubelipidustused algasid juba varem kuulsate esinejatega, kunstinäituste jne. korraldamisega. Ja need kestavad kõrvuti Expo pidustustega mitme rahvuse, koolide, klubide, teatrite jne. korraldusel.

Pidustuste tulipunktiks osutus Stanley pargi paviljoni aias peetud rahvapidu 6. aprillil, millest võttis osa ka Kanada kindral-kuberner Madame Jeanne Sauvé, kes muide Vancouverisse sisse sõitis rongil. Omas kõnes õhutas kindral-kuberner tundma uhkust oma linna ajaloo üle ja uskuda ilusasse tulevikku. „Mitmel viisil on Vancouver alles lapsekingades. Tema eestkostjatena on teil võimalus teda painutada oma tahte kohaselt, teha kindlaks temas olulist ja tema sihti ja juhtida tema arengut." Ta andis lootust, et Vancouverist kasvab Kanadale läänepoolne värav. Kindral-kuberneri auks oli ka avada mälestustahvel 100-aastase juubeli puhul ja lõigata 6 x 7,5 meetri suurune sünnipäevakook, milline läks jagamisele tuhandetele, kes olid seks puhuks Stanley parki kogunenud.

Mitmed rahvused on linna juubeli puhul midagi pühendanud või kinkinud. Neist silmapaistvam kink on Hollandi rahvusrühma „Coewerden'i Ühingu" poolt Vancouveri südalinna ehitatud miniatuurloss, mille originaal asub Hollandis Drenthe maakonnas, ja milline oli 12. sajandil Van Coeverdeni perekonna koduks, kes on Vancouveri avastaja, Briti mereväe kapten George Vancouveri esivanemaid. Samas on ka kakskolmandikku originaalsuurusest hollandi tuuleveski ja selle taga auteetne 1850.a. karusell.

V.J.

Õnne Laikve kontsert

Heliconian klubi meeldivas väikeses saalis toimus 18. aprillil sopran Õnne Laikve kontsert. Kava valik, pühendatud peamiselt saksa ja eesti n n. „Lieder'itele", hõlmas muusikat Vivaldist Karindi ja Ernesaksani. Valik oli vaheldusrikas ja hästi koostatud.

Schuberti „Nacht und Träume" oli esitatud väga meeldivalt, kuigi esimene pikk avanoot oleks võinud olla intensiivsem — kas crescendo või diminuendoga — pikad noodid peavad elama. Schumanni „Liederkreisist" jäid eriti meelde „In der Fremde" ja „Mondnacht". Selle kava ainuke tõeline ooperi valdkonda kuuluv aaria: Cilea „Io son l'mile ancella" oli esitatud dramaatiliselt ja veenvalt, milles ainult mõned kõrged noodid ei olnud hästi kontrollitud.

Tundub, et Laikve eelistab suhteliselt aeglasi temposid ja üldiselt dramaatilist tõlgendust — need tegurid kahjuks ei olnud kasuks Karindi lauludes, eriti „Üle vee". Väga meeldivalt ja meeldejäävalt oli esitatud Ernesaksa „Hämardunud rannal".

Heidi Laikve esitas flöödil puhta intonatsiooniga J.S. Bachi „Siciliano". Puudusid täidlased alumised noodid — keskmine register oli aga kindel, puhas ja meeldiv. Toon elas! Kohati olid fraasid liiga lühikesed, tükeldades meloodilist joont ja voolu.

Asta Ballstadti kindel saade ja solistide täpne jälgimine aitas kaasa kontserdi õnnestumiseks.

Sopran Õnne Laikvel on tugev, dramaatiline hääl ja üldiselt kindel intonatsioon. Segavalt mõjus kohati tämbri muutmine mezzo kõlaks — põhjuseta ja ootamatult — mitte ainult sama noodi vaid sama vokaali ajal. Pianost mezzoforteni on hääl kontrollitud, kuna mõned koloratuurid ja kõrged noodid tekitasid probleeme.

Kontsert õnnestus hästi, mida tõendas ka kuulajaskonna tugev aplaus. Loodan, et avaneb võimalus neid kunstnikke tulevikus jälle kuulda.

L. AVESSON

Tartus avastati kaks Michelangelo joonistust

Tartu ülikooli raamatukogus leiduvate 1803. a. ülikooli juurde rajatud kunstimuuseumi (praegu: Klassikalise Muinasteaduse Muuseum) varade uurimisel avastati kaks joonistuste eskiisi, mille autoriteks arvatakse olevat kuulus itaalia renessansiajastu kunstnik B. Michelangelo. Need joonistused olevat 1822. a. Leipzigi oksjonilt muuseumile ostnud Morgenstern. Huvipakkuv on nimelt suur (632x323 mm) viiest osast kokkukleebitud paberileht inimfiguuride käsitlusega põrgustseeenis. Vanas inventariraamatus on selle kohta sissekanne: „Põrgu hukkamõistetutega" — Michelangelo Bonarotti. Ajalehes on avaldatud ka vastava joonistuse kohta foto.

(„Sirp ja Vasar" nr. 2, 1986.)

Eesti arst valvekorras

3. ja 4. mail
dr. R. Pahapill 921-7777
10. ja 11. mail
dr. M. Leesment 481-6034
17., 18. ja 19. mail
dr. A. Rebane 461-6383
24. ja 25. mail
dr. T. Maimets 469-1322
31. mail ja 1. juunil
dr. R. Pahapill 921-7777

Austraalia uus lennuväli eestlaste keskuse lähedale

Austraalia valitsus tegi Sydney II rahvusvahelise lennuvälja asukoha valikul otsuse, mis hõlmab kõige otsesemalt eestlaskonna paiknemist Austraalias järgnevate aastakümnete jooksul. Teise lennuvälja vajadus ja asukoha küsimus on olnud päevakorral juba 30 aastat, käsitatud on 106 paikkonda. Lõplik detailne valik vähenes 19-le, ning siis viiele uurimusele, kuni viimaks oli küsimuse all Wilton ja Badgery's Creek.

Mõlemad on eestlaste asukoha Thilmere-Buxton-Tahmoori lähikonnas, Wilton 30 km ja Badgery's Creek 43 km — üle Bringelly, Narellani, Camdeni ja Pictoni esimese klassi maanteed. Wilton oleks aga olnud linnulennul vaevu 20-25 km eemal. Lõplik otsus langes nüüd Badgery's Creek'i kasuks, arvates et sealne asupaik on lõppsummas odavam, sest Wiltoni all asuvad rikkalikud söelademed. Samuti lähedal olev veehoidla nagu Cataract tamm jt. oleks teinud veepuhastamise kulukaks. Badgery's Creek'i asukoht teeb 710 elaniku, linnakese, kolme surnuaia jm. eemaldamise vajalikuks, mille kuludeks üksi on $31-74 miljonit. Wiltonis aga oleks olnud vaja 20 elanikku eemaldada ning maa väärtus vaevu üle 1 miljoni dollari.

WALTHER JOHANNSON

Thirlmere lähikonda algse lennuvälja valik on seotud vanaeestlase Walther Johannson iga, kes oli juba Vene-Jaapani sõjas tsaari lennuväes, kus õhupalle kasutati vaatlusteks, mida ratsavägi kõite abil koordineeris. Äkiliste tuulehoogude tõttu mõnedki ratsurid kaotasid elu või said raskeid vigastusi, kuna köied olid kinnitatud sadulate külge.

W. J. oli samuti I maailmasõjas kindral von Kaulbarsile (pärit Mõdrikust) allutatud lennuväes, sest vahepeal oli Kadrinast pärit Johannson saanud Moskvas pumbavabriku omanikuks ja miljonäriks. Lennuväkke võeti ainult aadlikke ja rikkaid, keda siis treeniti Inglise lendurite poolt. Otse imekombel, altkäemaksude jm. abil, õnnestus erirongi saamine just enne Vabadussõja algust, kus Inglise lendurid koos eestlastega panid aluse Eesti lennuväele. Johannson ise rakendati nii lennuväe kui ka soomusrongide juures masinaehituse insenerina.

Pärast Austraaliasse asumist oli Johannsson tegev mitmel alal leiutajana, ning II maailmasõjas ameeriklaste tulekul juba neljandat korda lennualal — seekord Uus-Guineas hangaare ehitades.

W. J. pärast pensionile minekut elas ajutiselt Uus-Guineas, kuid siis Thirlmeres ja Buxtonis, ning suri 1981. a., RSL, s.o. endiste sõdurite asula elanikuna Narrabeenis.

Buxtoni asudes 30 aastat tagasi asus Johannson kohe soovitama, et Wiltonisse ehitatud sõjaaegne lennukite maandumisväli peaks ehitatama uueks rahvusvaheliseks lennuväljaks liberaalpartei jt. ringkondade abil.

UUSI TÖÖVÕIMALUSI

Kui nüüd uus lennuväli valmib järgmise 9-20 aasta jooksul, siis sinna rakenduvad otseste ametnike ja töölistena 10-12 tuhat isikut. Kuid teist samapalju ja enam leiavad teenistuse kaudse töö kaudu, toitlustamise, liiklemise, turismi jm. aladel. Nii on ette näha, et üle 20.000 inimese vajavad uusi asukohti uute töövõimaluste avanemisel.

Buxton — endine Bargo Brush, oli omaaegse legendaarse võsaröövli kapten Starlighti tegevuspiirkond, mille kohta kohtunik Rolf Bolgerwood kirjutas romaani „Robbery under Arms", ning mis on juba mitut filmi inspireerinud. Ka praegu on esitusel kolmeõhtune seeria. Starlight olevat olnud kuningliku sugukonna liikmeid, kes siis saadeti Austraaliasse liiga ägedate armuavalduste pärast. Nii vähemalt räägib rahvasuu.

Edgar E. Aavik

Vajatakse
KONTORI TÖÖJÕUDU
„MEIE ELU" TALITUSSE.
Inform. tel. 762-5329 või 466-0951

Abielupaar Kanadast elas üle „Miami vice'i"

Nagu varemaltki, alustas ka sel aastal abielupaar Jostman 8. veebruaril oma puhkusereisi Niagara-on-the-Lake'ist, Kanadast, läbi lumesaju lõunasse, Palm Beach County'sse, Floridasse, tütre Tiiu juurde, kellel seal alaline elukoht.

Kolmepäevase sõidu järele jõuti õnnelikult kohale. Pakiti kiiresti kohvrid lahti. Talveriided läksid kapinurka. Supeltrikood ja päikeseõli otsiti välja ja sõideti autoga lähedal asuvasse randa.

Õhtul tuldi tagasi õhetades päikesest ja väsinuina merelainetes möllamisest ja heideti magama.

Öösel (12. märtsil) raskelt magades aga ei kuuldud, kuidas vargad võtsid aknavõrgu eest ja avasid akna. Hommikul ärgates leiti ehmatuseks, et akna ees olevalt laualt oli võetud Benno Jostmani rahakott koos rahaga, autoloaga ja kõigi muude dokumentidega, auto- ja majavõtmetega. Samuti oli läinud Asta Jostmani kuldkell koos teiste kuldehetega. Ainult kardinad lehvisid veel tuules, lahtimuugitud akna ees.

Helistati politseisse. Varsti tuli kaks politseinikku, kes tegid äratõmbeid näpujälgedest ja uurisid ümbrust, et midagi leida, nagu tühja rahakotti dokumentidega, kuid tagajärjetult. Pärast politsei lahkumist jäid südamed valutama, sest autovõtmed ja majavõtmed olid varaste käes. Et saada veidi südamerahu, lasti kohe vahetada autorooli lukk ja korterilukud. Samuti puhastati auto aknad ja uksed ja pandi liimilinti üle auto uste, et oleks näha, kas vargad tulevad tagasi auto järele.

Samal õhtul olid aga kohale jõudnud ka sõbrad St. Catharines'ist, kes kutsusid Jostmanid lähedal asuvasse hotelli, et veeta koos mõned tunnid. Kutse sai tänuga vastu võetud.

Õhtul kella 10 paiku koju jõudes leiti, et auto ust oli avatud, sest lint auto uksel oli katki. See ei tähendanud head. Mida nüüd teha? Jäädi ootama, aga kaua sa ikka ootad; uni võttis võimust. Tütar Tiiu aga teises magamistoas ei saanud magada ja jäi valvama.

Umbes kell 1 öösel kuulis ta väljas krabinat ja nägi kahte mehekogu rõdu-ukse taga. Tagaõu oli valgustatud. Mehed katsusid võrkust lukust lahti teha. Tiiu libistas end vaikselt voodist põrandale ja püüdis pimeduses voodilaual asuva telefoniga politseid kutsuda. See ka õnnestus — nr. 911. Üks naispolitseinik vastas ja oli siis pidevas ühenduses Tiiuga, kes andis teateid varaste tegevusest.

Vahepeal olid aga vargad võrkukse lahti saanud ja asusid magamistoa klaasuste avamisele. Tiiu sattus ärevusse, aga naispolitseinik püüdis teda rahustada, sest politseiauto oli teel. Iga sekund tundus aga igavikuna. Viimaks andis naispolitseinik loa lambi põlema panna.

Seda nähes ehmusid vargad ja jooksid välja, kuid politsei ootas maja ees. Mehed võeti kinni. Selgus, et üks neist oli valge, teine must. Nende käest saadi kätte Jostmanide auto- ja majavõtmed. Vargad olid olnud nii julged, et olid parkinud oma punase auto otse Jostmanide auto kõrvale. (Hiljem viis politsei varaste auto ära.)

Politsei andmetel ja meeste endi ülestunnistusel olid nad sooritanud üle 40 murdvarguse ja neid ootas mitmeaastane vanglakaristus. Jostmanidel pole aga lootust oma varastatud esemeid tagasi saada.

Hiljem politseiülem tänas Tiiu Ergi taibuka ja julge käitumise eest, mis kergendas politsei tööd ja viis kaks kurjategijat trellide taha.

A. J.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Jänedapoisid Saksamaale

25.-27. juulil 1986. a. toimub Saksamaal Heidelbergis Euroopa Eestlaste Laulupidu. Sama laulupeo raames toimub ka endiste Jäneda Põllutöökeskkooli (Põllunduskeskkooli) õpilaste ja õpetajate kokkutulek Heidelbergis. Euroopa Eestlaste Laulupidu toimub Stadthalles ja samas läheduses, Hauptstr. 75, asuvas ajaloolises restoran „Perko" konverentsiruumis toimub 25. juulil 1986.

Käesoleval aastal on ühtlasi Heidelbergi ülikooli 600-aastane juubel, mispuhul üritatakse loenguid, konverentse ja pidusid aasta otsa. Kuna on oodata hulk külalisi väljaspoolt, tuleks ka meil, Jänedapoiste kokkutulekust osavõtjatel, mõelda juba aegsasti majutamise reserveerimisele. Kokkutuleku peakorraldaja Saksamaal on Juku Pent: Am Schönblick 25, D-7250 Leonberg/Silberberg, W. Germany, tel. 07152-51745. Täiendavat informatsiooni võib saada ka Arnold Pilv'elt: Kungsgatan 36-B, 632 21 Eskilstuna, Sweden.

Eksitus pildiallkirjas

„Meie Elus" nr. 17 ilmunud Peetri koguduse „hõbeleeri', pildi allkirjas on juhtunud eksitus nimega. Kolmandas reas on Tiit Roomere, mitte Rooaru nagu trükitud.

Tänuavaldus

Toronto Eesti Ap. Õigeusu Kogudus tänab kõiki, kes kaasa aitasid NÄITEMÜÜK-PEREKONNAÕHTU kordaminekuks. Tänu rohkearvulisele publikule ja heldeile annetajaile. Palju tänu käsitööringi daamidele, eesotsas V. Tuusaga nägusate käsitööde valmistamise eest. Suur aitäh naisringile, eesotsas esinaise Linda Järvaltiga maitsvate suupistete ja kohvi eest.

Ameerika loterii võit, roosa värv nr. 24 on välja võtmata. Palume ühendusse astuda hr. Järvaltiga, tel. 425-8521.

JUHATUS

TÄNUAVALDUS

Eesti Invaliide Toetav Naisring Torontos avaldab südamlikku tänu rohkearvuliseltele osavõtjatele hästi õnnestunud loterii kordamineku puhul. Tänu kõigile töökatele ja kohusetruudele naisringi liikmetele ja abilistele: E. Loo ja H. Silla. Suur tänu heldekäelistele annetajatele: pr. Osko, hr. Haavaniit, pr. Sirm, pr. Karuks, hr. Sooaru, pr. Kao, hr. Kolga ja paljud teised. Loteriivõitudest on veel välja võtmata järgmised võidud: roosa pilet nr. 99 (praepann), roheline pilet nr. 66 (vest) ja nr. 55 (linik), sinine pilet nr. 59 (elektrisoojendusplaat). Helistada tel. 233-8880.

JUHATUS

LEINATEATEID

Floridas suri KARL (JUKU) OJA, sünd. 6. sept. 1921 Lohusuus. Kadunu elukoht oli Torontos.

Stockholmis suri 6. veebruaril JOHANNES KIBUS, sünd. 25. märtsil 1904.

Viljandis suri 11. jaanuaril MARIA TREUFELDT, sündinud 24. veebruaril 1894.

Wesselingis Saksamaal suri 27. nov. 1985 HUBERT ACKELS, sünd. 4. dets. 1895.

Berliinis Saksamaal suri 16. jaanuaril LJUBA MAKKE-THIEL, n-na LUGENBERG.

Stuttgartis Saksamaal suri 22. nov. 1985 HENNO KRIIS, sünd. 24. juulil 1921 Tartus.

Münchenis Saksamaal suri 28. dets. 1985 VELLO LAAR, sünd. 20. aug. 1912 Tartus.

Kölnis Saksamaal suri 3. dets. 1985 ANITA LAEV.

Leverkusenis Saksamaal suri 3. jaanuaril HERBERT BORMANN 86 a. vanaduses.

OBERKIRCHENIS Saksamaal suri 13. dets. 1985 MARGARETE MUSSO, sünd. Tartus, 99 a. vanaduses.

Leedsis Inglismaal suri 15. jaanuaril JOHANNES SEPAMÄE, sünd. 1. juulil 1904 Triigi vallas.

ATLANTAS Georgia osariigis suri 31. dets. 1985 ARTHUR ZIMMERMANN (junior), sünd. 11. juunil 1933 New Yorgis.

Viljandis suri 28. nov. ALEKSANDER GOERKE, sünd. 18. juulil 1906 Narvas.

Noorte suvelaager

Adventkiriku korraldusel toimub suvelaager noortele ilusas Muskoka piirkonnas 13-16-aastastele 20. juulist kuni 3. augustini (ühe- või kahenädalane laager). Hiljem noorematele, 8-12 aasta vanuses, 3. kuni 17. augustini. Lähemat informatsiooni saab Olev Trallalt telefonil 626-3417.

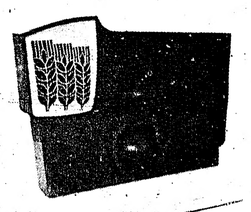
HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

Finn Carpet Care
Alates aastast 1957
KEVAD ON TULNUD, NÜÜD PUHASTAME
põrandavaibad ○ üksikud vaibad ○ idamaised vaibad
rüiud ○ mööblid ○ autode istmed ○ tulvakahjud
Puupõrandade lihvimine ja plastikuga katmine
TEL. 225-1749 PENTTI ja PETER KUKKONEN

Aleks Lepajõe lugu

Pangaröövel halvustab pagulasi

Helsingi raekohus mõistis süüdi Aleks Lepajõe-Holzweli (sündinud Ukrainas), kes sai kuulsaks röövliloo tõttu Soome pealinnas. Esialgne karistus oli seitse aastat ja 11 kuud. Kuna Lepajõe aga viibis üks kuu vaimse olukorra uurimisel, siis ilmselt vähendati selle tõttu karistust ühe kuu võrra. Otsus oli, et Lepajõe oli röövimise ajal täie mõistuse juures. Teatavasti mõisteti tema kaaslane Raivo Roosna enam kui üheksaks aastaks trellide taha. Roosna mõrsja Piret Kruusimäe võib hingata kergemalt, kuna kohus karistas teda 500 marga (u. 100 kan. dollari) suuruse rahatrahviga selle eest, et oli politseile andnud vale nime. Röövlite abistamises teda süüdi ei mõistetud.

Kruusimäe on edasi N. Liidu kodanik. Roosna ja Lepajõe on kodakondsuseta. Röövitud vääriskivide eest peavad mehed koos maksma kindlustusseltsile 800 000 marka.

Soome ühes suuremas ajakirjas „Apu" ilmus neljalleheküljel toimetaja Juha Nummineni sulest artikkel, milles pangaröövel Aleks Lepajõe kirjeldab oma ja sõprade põgenemislugu Eestist. „Apul" on kaugelt üle 100 000 lugeja. Ühenduses sellega avaldati ka Lepajõe äge kriitika pagulaseestlastest. Seega oli „Apu" numbris eestlastest juttu koos piltidega koguni 7 leheküljel!

„OLEME PÄÄSTETUD!"

„Andre näeb midagi eespool. Ta annab mulle pikksilma ja silmi kissitades näen klaaside läbi veel tumedat triipu. Oleme pärale jõudnud! Oleme päästetud!" Nii algab eesti fotograafi Aleks Lepajõe kirjeldus ajakirjas. „Paadis oli neli meest: Raivo Roosna, Aleks Lepajõe, Harry Geldstein ja Andre Hildebrandt. Paadil oli auväärne minevik. Neli aastat tagasi, 1980. aasta suvel, lehvis uhkelt selle ahtris Olümpiakomitee lipp, kui see transportis „Zodiac"-nimelisena Tallinna olümpiaregati zhürii liikmeid ja teisi tähtsaid isikuid merele purjetamisvõistlusi jälgima. kevadel 1983 kadus „Zodiac" Pirita paadisadamast saladuslikult ja jäljetult.

„NOW OR NEVER"

„Tallinna miilits sattus paanikasse, mitte sellepärast, et purjetamise vahekohtunikud jäid ilma heast paadist, vaid kartusest, et kiirpaat oli kahtlaste inimeste kätes. See oli relvastki ohtlikum, kuna relvaga võis vaid inimesi lasta või viinakauplusi röövida. Paadiga oli aga võimalik välismaale põgeneda." „Zodiac" ja selle päramootor „Johnson" värviti tumedaks ja Lepajõe maalis sellele trükitähtedega uue nime „Now or never".

Poisid sõitsid Krimmi, Mustamere äärde, kus Lepajõe andmeil Andre Hildebrandt andis miilitsale üles sealse arbuusimüüja, kellel oli „Zodiaci" taoline kiirpaat. „Te ju otsisite midagi taolist möödunud kevadel? Kas olete juba leidnud selle üles?" küsis suvel 1983 tundmatu hääl Tallinna miilitsa valvekorraametnikult.

„Krimmi miilitsale anti ülesandeks asja uurida, aga arbuusimüüjat ei leitud. Mees oli kadunud ühes paadiga ja nii pandi varguslugu kõrvale jätku-uurimusi ootama. Ka Tallinna miilits rahunes, kuna paadi kadumise mõistatus jäi teiste mureks. Terve aasta pidi „Zodiac" ootama veidi alaväärtuslikus kohas, Andre keldris, äärelinnas.

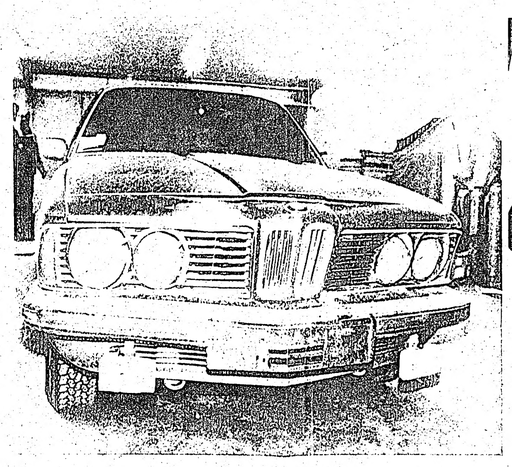

Pangaröövlite auto ja soome päritoluga laskeriistad.

KAHTLUSI STARDIÖÖL

Nelja noormehe matk algas Loima jõe kaldalt, märgib „Apu" ja tsiteerib Lepajõe juttu: „Paar nädalat varem otsustasime saunalaval, et isamaa reetmine toimugu kõige paremal ajal — Nõuk. Liidu piirivalve juubelipäeval, 19. mail." Hoolimata, et põgenemist plaanitseti ja valmistati ette umbes pool aastat, valitses stardiöösl ebakindlus, sest auto, millega oli kavatsus paat lähtekohta transportida, oli otsustaval hetkel lagunenud. „Meil oli vaid kaks suure häälega mootorratast ja kaherattaga kärud. Nendega ei oleks me saanud vedada paati õigeks ajaks randa, kust olime startida kavatsenud. Raivo arvas, et matk tuleb edasi lükata kuni auto parandamiseni. Harry oli ka ärasõidu vastu ning Andre kõikus kahevahel, siiski aga kaldus stardi poole. Minu arvamine oli näha paadi nimes: „Nüüd või mitte kunagi!"

Hildebrandt tundis kõige paremini maastikku ja seda kinnitas ka Lepajõe: „Tema (Andre) rääkis, et lähedal voolab kolm jõge, milledest keskmine, Loima jõgi, oli meie jaoks sobivaim koht, kus saaksime paati vette lasta ilma et meid nähtaks ligidal asuvalt rippsillalt, millel patrullisid piirivalvurid, ja oleks varjul piirivalvurite radarite eest.

Kell oli juba pool kolm, aga me ei olnud ikka veel suutnud otsustada, kas minna. Tegin ettepaneku hääletamiseks. Andre vastas üllatavalt otsustavalt, et ka tema läheb ja nii lõppes hääletamine 2:2. Tundsin kergendust, aga mul oli Raivost ja ta pessimismist kahju.

TEEKOND ALGAB

Kell 3.40 tõusime ja võtsime kaasa kottidesse pakitud merekaardid, kompassid, pikksilmad ja päästeriided. Väljas oli udu tihenenud. Merel polnud nähtavust mitte rohke kui 40-50 meetrit. Ilm oli jahe. Kõndisime sabas aeda varjatud paadi juurde. Tõstsime põõsad paadilt ja siirdasime köitega paadi kaherattaga kärudele. Eesminejad vedasid köitest, seljad küürus ja taga kõndijad hoolitsesid tasakaalu eest. Paadi vedu polnud ebatasesel maastikul kerge. Närveerisin rohkem metsas kui lahtistel kohtadel ja mulle tundus, et iga puu tagant võib välja hüpata piirivalvur ja iga põõsa taga ootas keegi meid. Tegime peatuse ja Raivo koos Andrega läks lähtekohta kindlustama.

Kui nad paadi juurde tagasi tulid, tõstis Roosna põidla märgiks, et kõik on klaar." kirjutas Lepajõe ajakirja „Apu" toimetajale vanglast ja jätkas: „Võtsime Harryga köiest jälle kinni ja vedasime paati. Hiilisime paadi varjus 150 meetrit jõe madala ranna poole. Mere kohin oli kuulda. Raivo ajas end hetkeks sirgu, võttis bluusi seest sinna peidetud hõbedase risti ja suudles seda. Siis tõukasid mehed paadi kärult ja see liugles hääletult vette. Rannaäärsed kivid kraapisid kurjasti paadi põhja. Varsti jäimegi kinni. Abi polnud aerudega tõukamisest. Pidime hüppama vette. Vesi oli külm, vaevalt üheksa kraadi Celsiust ja ulatus mul rinnuni ja Andrel kaelani. Paat kuulas meie palvet ja vabanes karilt.

MEREL

Enne mere suubumist tegi jõgi lõdva S-tähe kujulise käänaku ja muutus madalamaks. Mehed pidi jälle vette hüppama. Siis läks äkki sügavaks ja algas meri. Olime leppinud kokku, et Raivo aerutab. Mina aga jõudsin võtta aerud esimesena ja aerutasin nii kiiresti kui suutsin. Ma ei osanud seda aga siiski küllalt hästi. Andsin aerud Raivole ja heitsin paadi tagaossa lamama. Raivo aerutas harjunult, pikkade tõmmetega. Hiljem käivitasime päramootori, mis algul tõrkus. Kui Roosna gaasi lisas, tõusis paadi käil püsti ja tagaistmed vajusid pooleni vette. Meie aga tormasime edasi.

„Lapsepõlv ja noorus, kõik meie õnnetused ja õnn ning meie omaksed jäid seljataha. Kusagil udu taga patrulleerisid piirivalve kiirpaadid. Helikoptereid polnud veel näha, aga allveepaat võis iga minut tulla meie ette või kõrvale. Olin palju kordi kujutlenud, kuidas mulle tundub hetk kui ma vabadusega kohtun. Olin arvanud, et võib-olla hakkan meeleliigutusest nutma või ma ei saa sõnagi suust välja. Kui aga nägin pikksilmaga Soome rannikut kell 7.25 ei olnud erilist muudatust. Sama lugu oli seltsilistega. Muidugi olime õnnelikud — oli ju meie unelm vaid paari miili kaugusel. Mis saab edasi? Kas leiame toitu? Kus saame magada? Kuidas meisse Soomes suhtutakse?

SOOMES

Umbes kell 7.45 juhtisid mehed paadi väikese saare randa ja astusid maale. „Kohale juhtus kohalik kalur, kes võttis meid oma paati ja viis mandri randa. Me ei hoidnud saladuses, et olime „õnneriigist" tulnud. Kalur noogutas sõbralikult ja viibutas käega jumalaga, kui läksime jalgsi Porvoo linna poole. Varsti põikasime teelt kõrvale metsa ja heitsime magama. Olin surmväsinud, hommikupäike soojendas toredasti ja uinusin kohe. Kõik oli nagu ennegi ja siiski täiesti teisiti", lõpetas Lepajõe oma kirjutise ajakirjale „Apu". Ajakirjanik Juha Numminen usutles Lepajõed kirjateel.

(Järgneb)

ARMAST EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

NADEZDA KOOP'i

sündinud 9. aprillil 1901 Pärnumaal
surnud 22. aprillil 1986 Torontos

mälestab

poeg FELIX abikaasa EVELYN'iga
MARGUS, INDREK, CATHY ja ANDRUS

LAHKUS MEIE KALLIS EMAKE

NADJA KOOP

Mälestavad sügavas leinas

tütar REELI abikaasaga
tütretütred MERIKE, ANNIKA
ja ANNELI perekondadega

Puhka rahus!

ARMAST

NADEZDA KOOP'i

mälestab kurbuses

EHATARE PERE

ARMAST SÕPRA JA KOLLEEGI ESTONIA TEATRIPÄEVILT

AGNES LEPP-KAASIK'ut

mälestavad leinas

HELGA HÜÜVE
TEET KOPPEL
ELENA LEPIK
SALME LOTT
RIINA REINIK
KADI TANILO
ANNI TOI
LYDIA VOHU

ARMAST SÕPRA JA EESTI VABADUSVÕITLEJAT

BORIS J. LEEMAN'i

sündinud 3. aprillil 1893 Kuusalus
surnud 9. aprillil 1986 Torontos

mälestavad sügavas leinas

AUGUST ja MARE JURS

ARMAST SÕPRA JA EESTI VABADUSVÕITLEJAT

BORIS J. LEEMAN'i

sündinud 3. aprillil 1893 Kuusalus
surnud 9. aprillil 1986 Torontos

mälestab sügavas leinas

ÜLEMAAILMNE EESTI VABADUSVÕITLEJATE KESKUS

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

LEERIÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS pühapäeval, 4. mail kell 2 p.l. St. Paul'i katedraalis, 227 Bloor St.E. Teenivad mõlemad õpetajad, solist Helmi Betlem. Laulab Cantate Domino dr. R. Toi juhatusel, koorisolist Estra Toompuu-Väli, organist dr. Toi, orelisaade Mary Lutek.

EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 11. mail kell 11 hommikul. Laulab pühapäevakooli ja leerieelsete ansambel, tshellol Tiina Hubel. Juhatab Margit Viia.

Laupäeval, 3. mail kell 4 p.l. seltskondlikes ruumes HELIS-RÜTMIS KEVADEGA — mitmekesine eeskava, kohvilaud, loterii. Pääse $5.00, loteriipilet $1.00. Kõik kutsutud!

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30, samal ajal pühapäevakool. 4. mail ühine jumalateenistus St. Paul'is.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30–12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6–8 õhtul. KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ. ja neljapäeviti kl. 12–3 päeval.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 4. mail kell 11 p.l. TAEVAMINEMISPÜHA JUMALATEENISTUS. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS kell 1p.l.

Pühapäeval, 11. mail kell 4 p.l. EMADEPÄEVA—NOORTEJUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor. Pärast jumalateenistust aktus ja kohvilaud. Aktuse kõneleja Pärja Tiislar.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal.

LEERIEELSED iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE SEGAKOORI harjutused esmaspäeviti kell 7.00 õ. kiriku saalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Teisipäeviti kella 6–8 õhtul. Neljapäeviti kell 2–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 4. mail kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Laupäeval, 3. mail kell 3 p.l. EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS Hõbe talus. (Hwy 48 ja Royal Beach Rd.).

Pühapäeval, 4. mail kell 5 p.l. EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL Toronto.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 4. mail kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Gustav Pitka. Laulavad Ülo Lindström ja Raul Pumber. Issanda surma mälestamine. Kell 6 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Kevin Hurford. Lastekirik.

Teisipäeval, 6. mail kell 11 hommikul pensionäride ja vabade PALVEKOOSOLEK.

Kolmapäeval, 7. mail kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 4. mail kl. 10.15 hm. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele; kell 11.00 hm. lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, laulab segakoor; Issanda surma mälestamine. Kell 6.00 õ. KUULUTUSKOOSOLEK, kõneleb pastor J. Smits: „Puhastus sulatustules". Lauluettekanded Smits'i lastelt.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough
Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

JUMALATEENISTUS ÜHENDUSES EMADEPÄEVAGA on pühapäeval, 4. mail kell 3 p.l. Jutlustab õp. A. Jalonen. Laulab koguduse ansambel. Jumalateenistuse järele on koosviibimine kohvilauas. Peetakse meeles emasid ja on päevakohaseid etekandeid.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 4. mail kell 11 hm. JUMALATEENISTUS. Teenib jutlustaja E. Saraoja.

Kolmapäeval, 7. mail kell 6 p.l. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 11. mail kell 11 hm. JUMALATEENISTUS. Emadepäeva tähistamine. Lauluettekandeid. Jumalateeistusele järgneb perekondlik koosviibimine.

Kolmapäeval, 14. mail kell 6 p.l. PIIBLI-PALVETUND.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 3. mail kell 9.30 hm. PIIBLIKLASS ainel Heebrea raamatust. Jumalateenistus kell 11 hm., kõneleb Olev Tralla „Lunastuse hind". Kõik teretulemast.

OTTAWA EESTI EV.LUTERI USU PAULUSE KOUDUS
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal.
Õp. O. Gnadenteich

Jumalateenistus on laupäeval, 2. mail kell 3 p.l. Laululehed.

ENDIST PÕLTSAMAA VALLA SEKRETÄRI

PAUL NÕMMIK'ut

surnud Eestis 89-aastasena

leinavad kurbuses

õed, vennad, lapsed, lapselapsed, sugulased ja tuttavad vabaduses ja Eestis
RITA ja AUGUST NÕMMIK
TÕNIS NÕMMIK perekonnaga
PEARO NÕMMIK perekonnaga
HELMI, JENNY, LINDA, MARET, JAAN ja HUGO

ARMAST

BORIS LEEMAN'i

mälestavad

FRED ja KÜLLIKI TAMM
LYA ja HORST JANECKE

MEIE ARMAS

NADJA KOOP

läks igavesele unele.

Leinavad
MEETA ja HANS KOOP
AUGUST ja MAIE MULLASTE
MIRALDA RAIDNA
Dr. LEONID MALDVE abikaasaga

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST

Meie elame ajaloo kõige rikkamas tsivilisatsioonis, mille juured lähevad tagasi vaimulikku ärkamisse, mis seisis Martin Lutheri ja tema kaasaegsete usukindluses Jumalasse ja Tema Sõnasse. Tagajärjeks olid Jumala õnnistused!

Kui me täna näeme oma ümber kõike kokku varisemas ja moraalset langust. Küsime paratamatult — miks?

Vastus on vaimulik. Meie vahekord Jumalaga. „Sellepärast et nad Jumalat tundes ei ole Teda kui Jumalat austanud ega tänanud . . . on Jumal nad annudki nende südame himude rüvedusse."

Rooma 1:21-24s.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

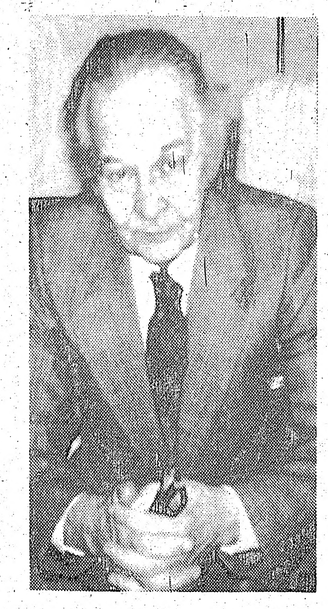

Walter Koppel 75

Tuntud äri- ja majandusmees Walter Koppel tähistas 27. aprillil Torontos oma 75 a. juubelit. Ta sündis Tartumaal, Kudina vallas, Maarja-Magdaleena kihelkonnas. Hariduse omandas Tartu Õpetajate Seminaris ja Tartu Õhtugümnaasiumis. Juba noorelt oli tal kutsumus tehnilisele kutsealale ja äritegevusele.

Õppis ja töötas Saksamaal, Šveitsis, Hollandis ja Islandis kontorimasinate tööstustes. Hiljem, naasnud kodumaale, oli välisfirmade esindaja Eestis ja teistes Balti riikides.

Olles müügiosakonna juhataja O/Ü Systema juures Tallinnas, turustas ta kitsasfilmi kaameraid ja projektoreid „Paillard Bolex" eesti koolidesse.

1941. a. avas Tallinnas, Urla majas büroo-masinate ja kontoritarvete eriäri, olles „Continental" kirjutusmasinate, „Brunsviga" arvestusmasinate ja „Geha" paljundusaparaatide esindaja kuni 1944. a. suveni, mil sõjasündmused sundisid maalt lahkuma.

1944. a. sügisel Walter Koppel siirdus koos perekonnaga Rootsi, kus samuti hakkas tegutsema oma kutsealal. Ta esines St. Eriksmässal täpsusmõõteriistadega, kuuldeaparaatidega ja sisetelefoni keskjaamaga.

1949. a. kevadel siirdus ta koos perekonnaga üle New Yorgi Torontosse. Mõnekuulise ringivaatamise järele avas Greenwich Village'is — 86 Gerrard St. W. „Art Handicraft & Eva's Millinery" äri. See oli esimene „Boutique Style" äriline ettevõte Torontos.

Järgmise aasta kevadel (1950) oli Walter Koppel juba uutes avarates ruumides — 609 Yonge St. Tollest ajast on tal suured teened Eesti tutvustamisel Kanada ühiskonnale. Tema äri vaateaken südalinna peatänaval, kus esindatud olid eesti rakenduskunst, kujutavkunst ja käsitööd, köitis möödaminejate tähelepanu — eriti kuna kunst ja käsitöö ei olnud sel ajal siin maal kuigi populaarsed.

Walter Koppel ütleb, et sagedasti tuli anda seletust Eesti rahva päritolu ja saatuse kohta. Tuli kirjastada raamat „Estonian Handicraft in America" (1951) Hanno Kompuse ajaloolise ülevaatega eesti käsitööde arengust. See teos on jäänud ainukeseks sellelaadiliseks inglise- ja eestikeelseks väljaandeks paguluses. See raamatuke on tunnustust leidnud ka kodumaal. Paljudel kordadel käisid kodumaalt külastajad seda raamatukest W. Koppeli ärist otsimas.

Rahvuslikku, võõrsil loodud eesti kunstipärandit esindas ta pidevalt üle 20 aasta Kanada Rahvuslikul Suurnäitusel (Canadian National Exhibition).

Nii on Walter Koppel isikliku äritegevuse kõrval ka palju eesti rahvuskultuurilist tööd teinud. Samaaegselt on ta viinud Eesti nime paljudesse Põhja-Ameerika kodudesse. Peale selle on ta olnud mitu aastakümmet mitmekultuurilisuse saadikuks, sest peale eesti ja teiste balti maade rakenduskunsti on ta ka soome, skandinaavia ja kogu euroopa rakenduskunsti levitanud.

Ka eesti heliplaadimuusika tutvustamise ja levitamise osas on tal nimetamisväärsed teened, kuna iseseisvuse ajal Eestis sissemängitud His Master's Voice arhiividesse seisma jäänud plaadid tõi Kanadas päevavalgusele Walter Koppel.

1953. a. algasid esimesed saksa raadiosaated Torontos. Neid varustas tol korral Walter Koppeli firma, kus operettide ja ooperite hulgas oli kavas kuulda ka eesti muusikat. Aastaid varustas ta saksakeelseid raadiosaateid Hamiltonis, St. Catharines'is, Barries ja mujal saksa ja teiste maade heliplaatidega.

Ka on Walter Koppel, eriti paguluse algaastatel, toetanud eesti üritusi majanduslikult ja moraalselt.

Oli üks esimesi, kes „Jõekääru" lastesuvekodu ja „Eesti Maja" saamiseks igati kaasa aitas. Toetas samuti majanduslikult kõiki algavaid organisatsioone, olgu need gaidid, skaudid, võimlejad, rahvatantsijad, teater või kogudused.

Kaugesõidukapten Gustav Jürgens'it mälestades

„Kui ma sõidutaja leian, siis tulen teid koondise aprillikuu koosviibimisel jälle kord külastama. Loodetavasti on siis ka juba ilmastik kevadiselt soojem."

Nende lootuslike, elutahet hõõguvate sõnadega saatis ta mind tõstukiukseni, kui teda viimati „Ehatare" ahtakeses, laevakajutit meenutavas toakeses järjekordselt külastasin, kus ta ma viimaseid eluaastaid auväärtkõrges vanuses veetis. Teadsin, et sõidutajana mõtles ta oma poega või tütart, kes teda varemaltki olid mitmel korral koosviibimisele sõidutanud. Külakostina oli mul talle vaid igakordsel külastusel teateid meremeeste koondise tegevusest ning andmeid selle liikmete elukäigust jne., mis teda alati ülimalt huvitas, esitades igakord ka ise ohtrasti täiendavaid küsimusi. Taolised austavad külastused sõprade-kolleegide poolt olid vanale merekaptenile möödunud mereelamusi meenutavaiks ja vaimuvärskendavaiks sündmusteks tema üha tumenevas eluõhtu hämaruses.

Siis aga ootamatult jõudis meieni kurb sõnum, et koondise senior, kapten Gustav Jürgens on meie keskelt elumeresõitudelt äkki 20. märtsi varahommikul ära kutsutud igavesse rahusadamasse.

Kaugesõidukapten Gustav Jürgens sündis 14. novembril 1892.a. Pärnumaal Seliste vallas Vihaksi rannakülas. Peale alghariduse omamist kohalikus koolis asus ta peagi tuleviku elusuuna otsingule. Selles meelitasid ja mõjutasid teda, kui tüüpilist rannanoorukit, ühel pool mustendavad mullalehksed talupõllud ning rohekad puisniidud, teisal aga päikesesäras helkiv, ääretuna näiv veeväli seal liuglevate valgete purjeliblikatega. Võitjaks osutus meri. Juba 17-aastase noorukina järgnes Gustav selle kutsele, rajades oma edasise elujärje mereavarusele. Järgnes teenistus mitmeil meresõidukeil, omamaks nõuetavat merepraktikat merekooli astumiseks. Kutseharidust õppis G. Jürgens Narva ja Tallinna Merekoolis. Viimase kooli lõpetas ta selle vabariigiaegses esimeses lennus 1924.a. kaugesõidukapteni eksamiga. Asus 1920.a. teenistusse Mereasjanduse Peavalitsuse (pärastine Veeteede Valitsus, siis Veeteede Talitus) laevadele, sõites peamiselt tuletorne varustavatel ja meremärke paigutavatel laevadel tüürimehena ja kapteni. Oli kauemat aega a.l. „Sekstandi" kapteniks, milliselt teenistuskohalt ta vallandati võimule asunud uue, okupantide käsutuses oleva punase valitsuse poolt 1. juunil 1941.a., kuna ei peetud seda tublit meremeest, teenelist Eesti patrioot, küllalt usaldatavaks. Laeva aga anastasid venelased ning juhiti nende poolt Oranienbaumi.

Meremärkide paigutamine meresõitjaid varitsevate salakaride ja muude navigatsiooniohtude tähistamiseks on rahvusvahelist tähtis täpsust nõudev vastutusrikas toiming. Kapten Jürgensi selle ala vilumust ja töötäpsust tõendab talle 1938.a. annetatud E.V. Valgetähe Orden ühes vastava diplomiga. Merehädaliste päästmise eest vääristati teda Punase Risti elupääste medaliga ja teenete eest Vabadussõjas vastava medaliga. Omas Soome Kaitseliidu Teenete märgi ning innuka laskesportlasena Eesti Laskurliidu erimeistri märgi. Ka oli ta Tallinna Merekooli Lõpetanud Kaugesõidu Kaptenite Ühingu asutajaliige ja selle esimees. Kavandas ka sama ühingule rinnamärgi. Oli korduvalt Veeteede Talituse esindajana merekooli ja lootside eksamikomisjoni koosseisu määratud.

Kui 1941.a. sügisel asuti Eesti saari punaväe haardest vabastama, kasutati ööpimeduses teostatava invasiooni edukaks kordaminekuks kapt. Jürgensit lootsina, kui saartevahelise mereala põhjalikku tundjat. Selle vastutusrikka, kiiduväärselt teostatud ülesande eest vääristati teda Saksa sõjaväe teenetemärgiga (tsiviilisikutele sõjaliste teenete eest).

Mitte üksnes polnud kapten Jürgens oma ülemuste lugupeetavuses, ta oli samuti ka oma alluvuses oleva laevameeskonna poolt armastatud ja lugupeetud, kes alati südilt esines oma meeskonna heaolu ja töötingimuste kaitseks.

Saksa okupatsiooni ajal töötas G. Jürgens hüdrograafia-ala tundja ametnikuna Eesti Omavalitsuse Veeteede Ametis kuni 1944.a. sügiseni. Kui siis üle kodumaa rullus jällegi idast tulev hävingulaine, pidi ka kpt. Jürgens koos perekonnaga sealt lahkuma. Sõjasündmuste keerises satuti Saksamaale. 1947.a. kevadel õnnestus tal teenistusse asuda Briti Transpordi Ministeeriumi laevadele 1. tüürimehena, seega võimaldus ka ta perekonnal Saksamaalt Inglismaale asuda.

1954.a. kandis eluhoovus perekond Jürgensi Kanadassse, kus peatuma jäädi Torontos. Uutlaadi kuivamaa töökoha kõrval jätkus kpt. Jürgensil aega ja energiat osaleda mitmeis seltskondlikes üritustes. Ta oli üks Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondise Torontos asutaja- ja mitmekordne juhatuseliige. Koondise tegevuses ja ülesandeis peegeldus tema loomupärane töötäpsus ning hingeline andumus. Traditsioonilistel igakuistel koosviibimistel oli ta ikka üks esimesi kohalolijaid. Isegi veel siis, kui ta oli sunnitud kasutusele võtma abilisena valge kepi, ilmus ta liikluspahesid trotsides kaugelt äärelinnaosast koosviibimistele. Kuid eluaastate kuhjumise ja sellega kaasuvate tervishäirete mõjul harvenesid viimasel ajal ta kohaleilmumised. Siis, kui võimaluste avanedes ta lapsed talle kohalesõidutamisega meelehead valmistasid, kõlas koosolekuruumis talle tervituseks sõpradelt-kolleegidelt tugev, austav aplaus.

„Kui ma vaid sõidutaja leian..." oli ta muretsenud, et pääseda koondise aprillikuu koosviibimisele. Kuid sõidutaja anti talle juba enne seda koosviibimist, aga vana merekapten sõidutati suures mustas sõidukis hoopis erinevas suunas — York kalmistule — oma elukaaslase Aurelie kõrvale, kellega oli jagatud elurõõme ja -muresid ühiselt üle 60 aasta ja kes seal puhkab igaveses unes juba 1979.a. kevadest alates.

Lähimate omastena jäid lahkunut leinama tema poeg abikaasaga ja tütar perekonnaga Torontos.

Oodataval koondise aprillikuu koosviibimisel aga mälestasid lahkunud koondiseliiget tema sõbrad-meremehed härda leinaseisakuga.

Armas Gustav, meie mälestusis jääd Sa püsima teenelise tubli meremehena ja tulihingelise Eesti patrioodina.

Puhka rahus võõras mullas!

E.K.J. Koondise nimel
M. ALAS

Ta ise ütleb: „Põhimõtteliselt pole meil olnud südant ühelegi abistamisepalvele „ei" öelda, sest me teame, kui raske on kelleltki teiselt mingisugust abi või teenet küsida."

Kui selgus, et seda majadeblokki, kus asus W. Koppeli 609 Yonge St. äri, taheti ümber ehitama hakata, siis likvideeris W. Koppel oma jaemüügi ettevõtte.

Olles koondanud oma aktiivset äritegevust, ei ole Walter Koppel siirdunud veel ainult „puhkepalgale". Oma jätkuvat huvi majandusliku tegevuse vastu rakendab ta nüüdki tulemusrikkalt mõnede välisfirmade kohaliku esindajana ja oma investeeringute majandajana. Algaastatest peale kuulub ta Eesti Majandusklubi Kanadas liikmeskonda.

Kogu aja on tema abikaasa täie energiaga kaasa töötanud ja jaganud kõik rõõmud ja mured majanduselu tõusu- ja mõõnaaegadel.

Sõbrad ja tuttavad mitmel mandril hindavad tema ettevõtlikkust ja rahvuslikku panust soovides juubilarile tervist ja jõudu veel paljudeks aastateks.

HEINO REBANE

Sport

Cindy Õunpuu ja Kia Puhm Commonwealth'i ja maailmameistrivõistluste katsevõistlustel Montrealis.

Ontario austas oma tippsportlasi

Kanada 1985. a. tippsportlaste austamine, kes elavad Ontario provintsis, toimus provintsivalitsuse poolt 4. aprillil Sheraton Centre'is Torontos. Austamisele kuulusid amatöörsportlased ja spordimeeskonnad, kes 1985. aastal olid saavutanud maailma- või Kanada meistritiitlid ja tulnud esikohtadele rahvusvahelistel võistlustel. Kogusummas austati 1731 sportlast 76-st spordigrupist, nende hulgas kuus eestlast. Peale sportlaste austati veel 32 ärilist ettevõtet, kes suurte summadega Ontarios on toetanud sporditegevust ja 11 isikut, kes vabatahtlikult pikemat aega on kaasa aidanud Ontario spordiarengule.

Kui möödunud aastal oli tippsportlastena austatud 7 eestlast, siis selle aastaga oli see arv tõusnud 10-le, sest kolm uut eestlast olid aasta vältel juba jõudnud sellele tasemele.

AUSTATUD EESTLASED

Banketil austati järgmisi eestlasi: 1. Cindy Õunpuu, ujumine. 2. Laura Randmaa, tennis. 3. Harry Liiv, korvpallitreenerina. 4. Kia Puhm, ujumine. 5. Hillar Lainevool, ujumine. 6. Jaan Lents, masterite kergejõustik. Esimesed kolm olid austatud ka eelmisel aastal. Kõigile austatud sportlastele anti vastavad diplomid. Cindy Õunpuu, kes õpib Florida Ülikoolis, sõidukulud tasuti Provintsivalitsuse poolt.

Banketil austati sportlasi ja spordimeeskondi, kes 1985.a. olid saavutanud maailma- või Kanada meistriitlid ja tulnud esikohtadele rahvusvahelistel võistlustel. Kuus eestlast masterite vanusegruppidest olid kvalifitseeritud nendele nõuetele. Ainult üks eestlane, praegune Eesti Masterite Klubi esimees Jaan Lents, kes 1985.a. saavutas Kanada meistritiitlid kuulitõukes ja teivashüppes, oli võetud austatavate sportlaste nimekirja. Välja olid jäetud: 1. Karl Trei, maailmameister kaugushüppes, võitnud rahvusvahelistel võistlustel viis esikohta ja tulnud Kanada meistriks kaheksas alas. 2. Valden Sadul, esikoht rahvusvahelistel võistlustel ja kolme Kanada meistritiitliga. 3. Art Jaago kolme Kanada meistritiitliga. 4. Helgi Pedel kolme Kanada meistritiitliga. 5. Uno Limit ühe Kanada meistritiitliga. Kõik meistritiitlid olid saavutatud 1985.a. Austamisele kuuluvate sportlaste nimekirjad olid esitatud Provintsivalitsusele vastavate Ontario spordi keskorganisatsioonide poolt. Jälgides austamise toimingut kohapeal, ei selgunud mulle, kas masterite austamise osas võidi austada ainult ühte masterit igast klubist, kes samal ajal pidi olema ka selle klubi esimees, või oli seal tegemist eksitusega.

Kõneledes hiljem Hillar Lainevool uga, kes oli austatavate sportlaste nimekirjas, teatas mulle, et tema ei saanud austamiseks kutset ja kuulis sellest alles esmakordselt minu käest.

HARALD RAIGNA

Kristian Meikop 85

Stockholmis tähistas 21. aprillil oma 85-ndat sünnipäeva keeleteadlane ja pedagoog Kristian Meikop.

Vabariigi aastapäev Lõuna-Florida koguduses

E.E.L.K. Lõuna-Florida kogudus Fort Lauderdalis näib olevat üle saanud pingerikkaist aegadest, mis kaasusid möödunud aastal toimunud „pereheitmisega". Kirikuelu kulgeb jälle rahulikes radades, tänu koguduse nõukogule ja juhatusele, eesotsas esimees Erik Malduriga. Lahkunud koguduse liikmete poolt moodustati teine kogudus Pauluse koguduse nime all. Uue koguduse õpetajaks on Helmut Rüdmik.

Eesti Ev. Luteri Kiriku Lõuna-Florida kogudusele on juba aastaid olnud nende kodukirikuks Christ Lutheran Church, Oakland Park Blvd 'il, Fort Lauderdalis. Jumalateenistusi on pidanud samuti pikemat aega õpetaja Juhan Suurkivi St. Peterburgist, Lääne-Floridast, kus ta on eesti koguduse õpetajaks Trinity Lutheran kirikus. Tänavu, 12. jaanuaril kinnitati õpetaja Suurkivi ka E.E.L.K. Lõuna-Florida koguduse õpetajaks. Selleks tähtsaks sündmuseks oli Rootsist kohale saabunud peapiiskop Konrad Veem. Assisteeris õpetaja dr. Priit Rebane St. Petersburgist. Orelil kuuldi koguduse uut organisti Stephen Kolarac'i ja teenistust kaunistas lauluga sopran Elna Libe Torontost. Nagu kõigis teistes eestlaste keskustes, toimus ka Lõuna-Florida koguduses 16. veebruaril Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise jumalateenistus. Õpetaja Suurkivi pidas südamliku, päevakohase jutluse ja solistina esines Elna Libe. Altarit kaunistasid lilled, annetatud pr. ja hr. Malduri poolt, president Konstantin Pätsi 30-nda surmaaastapäeva mälestamiseks. Kirikuliste hulgas oli näha ka rohkesti „lumelinde" nii Kanadast kui ka põhjapoolsetest osariikidest.

Pärast jumalateenistust oli kiriku kõrvalsaalis kaetud kohvilaud koguduse daamide poolt. Osavõtt sellest oli elav, tuli isegi laudu juurde panna. Kohvilaud pärast jumalateenistusi on koguduse traditsiooniks prouade Maldre, Laagri, Kari, Martinsoni ja teiste kaasabil.

ELNA LIBE

PETER-AIN PAHAPILL omandas 1985. aasta sügisel Toronto Ülikoolis magistrikraadi neurofüsioloogia alal, jätkates siis oma õpinguid sama ülikooli arstiteaduskonnas M.D./Ph.D. kraadi saavutamiseks. Akadeemiliselt kuulub korp! Fraternitas Esticasse.

Tänuavaldus

T.E.V.Ü. ja Soomepoiste Klubi tänab kõiki lahkeid annetajaid „Sõduriõhtu" loteriile. Eriline tänu Linda Saarniidule väärtusliku maali ja teiste annetuste eest. Tänu prouadele Aino Kunstimees, Meeri Lehesalu, Linda Kers, Luise Litauvsky ja Klarissa Meeman. Samuti tänu esinejaile, orkestrile ja külalistele, kes tagasid peo hea kordamineku.

T.E.V.Ü. ja S.K.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5-tollised veerennid kuues värvis ★ Räästaaluste katmine.
Keldriakendele sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage: töökoja tel. 832-2238
kodus 769-0932
OSSO Investments Inc.
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

NÄDALA RISTSÕNAD

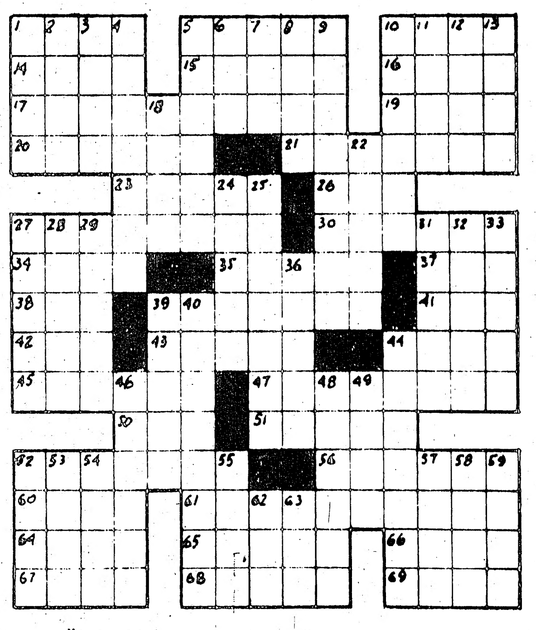

PÕIKI: 1. Ühelaadiliste eristunud rakkude ühend. 5. Teatud ilukate. 10. „See on tõesti nii" - algkeelses (Heebrea) kirjaviisis. 14. Pärast niitmist samal aastal järelekasvanud hein. 15. Pane paika. 16. Endine, Tartu lähedal asuv põllutöökool. 17. Emmatu. 19. Üks põllutööriistu. 20. Vana vene maakonna — tarvitati ka Balti kubermangudes. 21. Nende jaoks on igas laevas oma ettenähtud koht. 23. Ühe numbri. 26. Üks esimesi seedevedelikke. 27. On väga tarvilik mingi suure ja raske kergitamiseks. 30. . . . teed — rändan. 34. Üks lihahautisi. 35. Longin sihitult. 37. Üks vanematest. 38. Stud. . . . — õigusteaduse õppija. 39. Saarestik Põhja-Atlandi ookeanis, Euroopa ja USA vahel. 41. Nutt — murdes. 42. Hüüdsõna lamba kutsumiseks. 43. Private . . . — eraõpetaja — inglise keeles. 44. Madalas kohas. 45. Heategevuslik näitemüük — vanemas keeles. 47. Selle jaoks peetakse kanu. 50. Kolmikkaashäälik. 51. Kanna ette, pane midagi ette. 52. Aafrika ja teadud Idamaade naised kannavad seal oma pakke (kaks sõna). 56. Feodaalaegsel partisanil. 60. On imetaja loom teatud ajal. 61. Seda kasutatakse mõne asja tasakaalustamiseks. 64. On peakohal. 65. Hästi tuntud Toronto eestlane — eesnime esimene täht ja nimi. 66. Üks peamisi lause osi — grammatikaline mõiste. 67. Piirkonnad. 68. Näo osi. 69. Teatud võre.

PÜSTI: 1. Verileib. 2. See on igal imetajal. 3. . . . Evans — laulev „Cowgirl" — Roy Rodgers'i abikaasa. 4. Laevade remontimise või ehitamise koha mere ääres. 5. Põikpuu hobuste kinnisidumiseks. 6. Kahe tüki omavaheline ühendus, passung. 7. Vannu. 8. Ühte ilmakaarde. 9. Iludus. 10. Suurel ja laial. 11. Uss. 12. Kaunistust. 13. Peaaegu kuivanud jõgi või oja. 18. Üks läänemeresoome rahva liikmeid. 22. Nuru, mangu. 24. Käib läbi „lihast ja . . ." — rahvakeelne väljendus mingi ehmatava olukorra puhul. 25. Mittetõlgitavaid kõnekäände või keelelisi omapärasusi. 27. Tunnetab meelte kaudu. 28. Küsitle. 29. Ajas peale, nuias. 31. Seda on Itaalias vaja. 32. Sammus. 33. Uued ehitused teevad kuivades selliseid hääli. 36. Ühes vett juhtivas asjas. 39. Haarame kinni — murdes. 40. Tapval. 44. G. Suitsu sõnadele T. Vettiku loodud viisil väga populaarne koorilaul (kaks sõna). 46. Elektrivoolu mõõtühikud. 48. Ühele põlluviljale. 49. Terrass või rõdu sissekäigu ees. 52. Väike suutäis. 53. Õhtusel taevapunal. 54. Peale pensionile minekut on seda küllalt. 55. . . . tara — lobiseja, latraja — rahvakeeles. 57. Mitte tüse. 58. Kaunis. 59. Lõbu. 62. Kepp. 63. . . . boat — puksiir — inglise keeles.

(Koostanud E.V.)

(Lahendus järgmises numbris)